

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935

Péntek, 1935. október 11.
226. szám.

A háboru kitöréséért Aloisi báró a Népszövetségre hárítja a felelősséget

„Az abesszin császár meg akarja hódítani Eritreát és a Szomáli-földet” — Aloisi báró: Olaszország igazságot követel a maga számára — Ausztria és Magyarország genfi állásfoglalásának hatása — Tulzottak az abesszin győzelmekről szóló híradások

A megtorló intézkedésekhez hozzájárult a Népszövetség közgyűlése

Izgalmas várakozás után döntött a Népszövetség: Ausztria és Magyarország kivételével az összes tanácsstag elfogadta a szankciókra vonatkozó javaslatot. Olaszországot deklarálva támadófelnek. Most már külön bizottság állapítja meg, milyen szankciók életbe léptetéséről lehet szó. Rendkívül nagy felelőség nyugszik most a Népszövetségen, amelynek vigyázni kell, hogy Európát megóvja a háboru veszedelmétől, mert Európa békeje mindennél fontosabb. Abessziniában közben teljes erővel folynak a harcok, amelyekről számos ellentétes jelentés érkezett. Legújabb jelentéseinket a következőkben adjuk:

A történelmi fontosságú közgyűlés

Genf-ből jelentik: A Népszövetség közgyűlése délelőtt féltizenegy órakor folytatta nagy érdeklődés mellett a vitát a megtorló rendszabályok kérdéséről. Elsőnek Aloisi báró olasz főmegbízott szólalt fel, aki hosszas beszédben bírálta a Népszövetségnek az afrikai viszály ügyében követett eljárását és különösen azt nehezményezte, hogy az abesszin állapotokról szóló emlékiratot egyáltalán nem vették figyelembe, az ellenségeskedések kitörése után pedig nem adtak időt az olasz kiküldötteknek, hogy megindokolt álláspontjukat kifejthessék. Ha összehasonlítja a Népszövetségnek más esetekben kifejtett eljárását a mostani magatartásával, akkor azt kell mondani, hogy a Népszövetségnél kétféle mértékkel mérnek. Olaszország indokainak elutasítása megsértette az egész olasz nép érzelmeit, viszont Abessziniá számára ez az állásfoglalás támadó kedvet okozott.

Olaszország kényszerhelyze

Miután Olaszország biztonságának biztosítása és jogainak elismerése tekintetében nem számíthatott többé a Népszövetség támogatására, szükségesnek tartotta, hogy kizárólag saját eszközeire támaszkodhassék. Amikor Abessziniá több, mint egymillió emberét mozgósította, ezzel betöltötte a mértéket, mert az abesszin császár mozgósítása azt a célt szolgálta, hogy Abessziniá meg akarja hódítani Eritreát és az olasz Szomáli-földet. Ezután a kérdés jogi és politikai oldalát világította meg Olaszország szempontjából és annak megállapítására jutott, hogy Olaszország tulsúlyát Abessziniában nem szüntette meg sem a nép-

szövetségi alapokmány sem Abessziniának a Népszövetségbe történt felvétele. Olaszország büszke arra hogy megmutatta az utat a Népszövetségnek az élethez. Beszédét a következő szavakkal fejezte be az olasz főmegbízott:

ALOISI BÁRÓ

— Olaszországnak szellemi és politikai fejlődésében meg kell fulladnia az ország szűk területén, mert nemzetközi korlátozások közé van szorítva. Olaszország az az ország, amelynek hallatnia kell szavát az államok gyülekezében. Olaszország a legproletárabb a nemzetek között, amely igazságot követel a maga számára.

Aloisi beszéde után az elnök megállapított,

ta, hogy az általános vitához több szónok nem jelentkezett. Ezután Benes elnök felszólítására

a közgyűlés kimondotta, hogy egyhangúlag hozzájárul a 14 tanácsstag határozatához, kivéve Ausztriát és Magyarországot, amelyek elutasították a határozatot, valamint Olaszországot, amelynek kijelentéseit a közgyűlés méltányolja.

Utána Laval francia miniszterelnök szólalt fel. Hangsúlyozta Franciaországnak a Népszövetséghez való hűségét, ugyanakkor Olaszországhoz való barátságát. Ebből kifolyólag Franciaország az alapokmány alkalmazásával egyidőben folytatni fogja a békülés elérésére irányuló fáradozásait abban a reményben, hogy ebben a törekvésében nem nélkülözi majd a közgyűlés támogatását.

A francia miniszterelnök után Eden népszövetségi angol miniszter mondott néhány szót: akinek beszéde szerint a Népszövetségnek két feladata van:

1. A háboru elhárítása minden vitás ügy békés és igazságos rendezése útján.
2. Ha ezt az első célt nem érheti el, akkor igyekeznie kell véget vetni a háborunak.

Az angol felszólalás után Gomez mexikói kiküldött is bejelentette csatlakozását, majd a vitát délután fél 5 óráig felfüggesztették.

Az egyeztető bizottság feladata

A népszövetségi közgyűlés délutáni ülésének kezdetekor Benes elnök a közgyűlés elnökségének részéről kidolgozott határozati javaslatot terjesztett elő a kiküldendő koordinációs bizottság (egyeztető bizottság) ügyében. A határozati javaslat felszólítja a népszövetségi tagállamok képviselőit, hogy tekintettel a népszövetségi tanács október 7-én hozott határozataira és a népszövetségi alapokmány cikkelyeiből folyó kötelezettségek alapján tegyenek intézkedést arravonatkozólag, hogy a kiküldendő koordinációs bizottságba egy-egy taggal és ezenkívül szakértőkkel képviseltessék magukat.

A bizottság feladata az lesz, hogy gondoskodjék a rendszabályok foganatosításáról és annak egységes végrehajtásáról, továbbá fel kell hívni a tanács figyelmét minden olyan körülményre, amely a tanács vizsgálatát szükségessé teszi.

Az elnök hangsúlyozta, hogy ez a bizottság sem a közgyűlésnek, sem a tanácsnak a szerve nem lesz, hanem tulajdonképpen értekezlete lesz azoknak a népszövetségi tagállamoknak, amelyek az alapokmány 16. szakaszának alkalmazása céljából együttműködni óhajtanak. A népszövetségi közgyűlés délutáni ülésén az első szónok Portosegura, Chile képviselője volt, aki kijelentette, hogy igen kínos feladat számára a Népszövetség olaszellenes rendszá-

A Balkán Szövetség kitart az alapokmány eszméje mellett

Uruguay képviselője kijelentette, hogy fenntartja magának a jogot arra, hogy a sankciók alkalmazásának gyakorlati nehézségeit a koordinációs bizottság előtt ismertesse. Ezután Maximos görög külügyminiszter szólalt fel és a Balkán-szövetség nevében a következő nyilatkozatot tette:

— Annak a nyilatkozatnak megfelelően, amelyet itt a múlt hónapban a Balkán-szövetség nevében tettem és amely szerint a szövetséghez tartozó balkáni államok kitartanak az alapokmány eszméje mellett van szerencsém közölni a közgyűléssel, hogy teljes mértékben végre fogjuk hajtani szerződéses kötelezettségünket.

LAVAL

A szónokok sorát Tekle Havariate abesszin ügyvivő zárta be. Etiopia a világ legfelsőbb ítélőszékéhez fordul az őt ért támadás miatt, — mondotta, — amely el akarja őt a föld színéről törölni. A hadiállapotnak véget kell vetni.

bályát elfogadni, mert Chillét régi baráti kapcsolatok fűzik Olaszországhoz, reméli azonban, hogy a megtorló intézkedések következtében a háború mielőbb be fog fejeződni.

Ezután a többi délamerikai államok képviselői szólaltak fel. Purics párisi jugoszláv követ a három kisantant-állam kormánya nevében a következő nyilatkozatot tette:

— Véleményünk szerint mindenekelőtt az alapokmány alkalmazásáról van szó. Figyelemmel kísértük a Népszövetség vitáit, de nem fogunk kitérni a vitás ügynek ezidőszerint bekövetkezett fejleményeire, mindenesetre hívek maradunk a népszövetségi alapokmányhoz és lelkiismeretes hűséggel alkalmazzuk a Népszövetség intézkedéseit.

Etiopia kész a tisztességes békére, de a reá erőszakolt harcot függetlenségért és területének épségéért mindvégig állni fogja.

Az abesszin megbízott után Aloisi báró olasz főmegbízott emelkedett szólásra, tiltakozott a koordinációs bizottság megalakítása ellen, amit a népszövetségi alapokmány nem is ismer el.

Benes elnök ezután felolvasta a közgyűlés határozatát. Ez alkajommal ismét Velits László meghatalmazott miniszter, Magyarország állandó népszövetségi kiküldöttje szólalt fel. Bejelentette, hogy a magyar küldöttség már a tegnapi közgyűlésen ismertette álláspontját ebben a kérdésben, miért is

A megtorló intézkedések a világpolitika előterében

A világpolitika előterében egyébként az Olaszország ellen foganatosítandó büntetőrendszabályok állanak. Fokvárosi jelentés szerint az Délafrikai Unió pénzügyminisztere kijelentette a parlamentben, hogy amennyiben a Népszövetség elhatározná az Olaszország elleni megtorló intézkedések életbeléptetését, úgy

a Délafrikai Unió megszüntet minden kivitelt a Szomáli-föld felé.

A miniszter kijelentette, hogy Olaszország nagymennyiségű fagyasztott húst rendelt. Görögországi jelentés szerint az athéni kormány ugyancsak csatlakozik az olaszellenes bojkott-hoz.

Görögországban annyira olaszellenes a hangulat, hogy az ország meg sem várja a

tartózkodni fog a jelen indítvánnyal szemben is minden állásfoglalástól.

Pflügel osztrák kiküldött bejelentette, hogy csatlakozik a magyar kiküldött bejelentéséhez.

A népszövetségi közgyűlés ezután a koordinációs bizottság megalakításáról szóló hatá-

EDEN

rozati javaslatot ötvenegy szavazattal megszavazta. Ausztria és Magyarország tartózkodtak a szavazástól, míg Olaszország a határozat ellen szavazott.

Népszövetség döntését, hanem máris saját kezdeményezéséből úgy döntött, hogy Olaszország felé ezentul semmiféle áruszállítást nem engedélyez. Patrashan egyébként olaszellenes tüntetések is voltak.

Londoni jelentés szerint a Ransomes és Rapiér angol cég visszautasította az olasz gyarmatiügyi miniszter megrendelését, aki gépeket és felszerelési eszközöket akart Angliában elkészíttetni. Ugyanez a cég elutasította az olasz hadügyminiszter hatalmas összegeket reprezentáló megrendelését, valamint visszautasította az olasz légügyi államtitkárság 17 ezer fontos rendelését is. Amsterdami jelentés szerint a holland képviselőház tegnap törvényjavaslatot fogadott el, amely felhatalmazza a

Dráma a taxiban

Irtó: ANTOINE DE COURSON

Arséne Chevalier egy csillagos éjszaka békésen hazafelé tartott a moziból. Kövér, potrohos, csunya férfi volt. Szeretett moziba járni, mert ott teleszívta magát mindannak a szépnek, regényes helyzeteknek elképzelésével, amelyeket, ha így a vászonra vetítve nem, bürokrata életében soha meg nem ismer.

Mert hiszen színpadnak, főleg mozinak éppen ebben rejlik a legnagyobb varázsereje, hogy az illúzióelkeltette erényeket és hibákat önmagunkban érezzük megtestesülve.

Arséne Chevalier hol szerelmesnek, hol minden veszéllyel vakmerőn szembenéző hősnek látta magát, akit a sors kiszámíthatatlan sikeres kalanddal jutalmaz. Bizonyára így ábrándozott volna, míg csak haza nem ér szerény lakásába és még ott és később álmában is meglevenedett volna saját sorának elképzelésében mindaz, amit a moziban látott, ha egy arragördülő taxi, amely majdhogya járdát surolta, fel nem riasztja kellemes ábrándozásából. Egy siető taxi az éjszakában nem szokatlan tünet. De ebből a taxiból fojtott kiáltás hallatszott... Női hang, a félelemtől hallható, elváltozott kiáltotta kétségbeesetten: „Segítség... gyilkos... segítség...”

Arséne Chevalier nemcsak szorgalmas mozi-látogató volt, de a detektiv- és kalandregényeknek is buzgó olvasója. Első pillanatban megértette, hogy itt valami sötét dráma játszódik le. Vakmerő szöktetés vagy más efféle, mindenképpen méltón izgalmassal befejezés egy sikerült moziestének.

Csak a bátorságra hallgatva, azzal a gyors

elhatározással, amelyet már százszor is megcsodált kedvelt filmhőseinél, beugrott egy másik taxiba és izgalomtól elfultan kiáltotta a sofförnek:

— Kövesse a 3535-G-7-est és pillanatil se veszítse szem elől!

A sofför a hosszú ut, a dus borraivaló reményében teljes sebességgel nekiindult a szökevény autó üldözésének.

Arséne a kocs mélyéből élesen figyelt. Arca egészen eltorzult, ahogy szemét kidüldesztve, tekintetét le nem vette a 3535-G-7 előttük vörösle hátsó jelzőlámpájáról. Életének legizgalmasabb és egyben leggyönyörűbb percét élte át.

Az uccák mintha mindent elnyelő, sötétben tántorgó üregek volnának, amelyeken tovasodródik. Valósággal fizikai fájdalmat érzett, ahányszor csak a motor lassított.

Egyszerre kikiáltott a sofförnek:

— Alljunk meg!

A gummikerekek a földet surolták, a taxi megállt. Eppen egy ott posztoló rendőr előtt. Arséne kiugrott, egy lépéssel a rendőrnél termett, néhány rövid szóval elmagyarázta a helyzetet és beráncigálta maga mellé a taxiba. Az egész csak néhány pillanat műve volt.

A mellette ülő rendőr, a hivatalos hatósági közeg, a kalandot csak izgalmasabbá tette.

Most már lázas gyorsasággal, kicsit bővebben megmagyarázta a helyzetet és hirtelen ezt kérdezte:

— Van revolvere?

A derék rendőr önértetesen csapott az oldalára, ahol a derékszíjra csatolva lógott börtökjében a szolgálati fegyver.

— Annál jobb... az ember sose tudhatja, hogy mi fog történni.

Uccák, körutak mögöttük maradoztak. Csak hamar Páris határára voltak.

— Lám... lám! — és Arséne hangja nagyon titokzatos és egyben megértő volt.

A két taxi behatolt a vincennesi erdőbe. A menet kicsit lassult.

— Oltsa el a fényszórókat — mormogta ki a sofförnek az alkalmi detektív.

A sötétben követték a gyanúsított kocsi hátsó vörös fényben pislogó lámpáját. Az üldözött taxi most megállt... köröskörül minden csendes volt és elhagyatott. Néhány méternyire Arséne is megállította taxiját és odasugta a rendőrnök: — Időre érkezünk! — a rendőr kezében szorongatva revolverét, követte az óvatosan előre haladót. Lassan lépkedtek, nehogy megneszelhessék közeledésüket. A 3535-G-7-es belsejében két összeülekezett emberi árnyék körvonala látszott... Ártalmatlan szerelmesek, akik a vincennesi erdőbe menekültek.

Ekkor az erdő csendjében, egy szinte természetellenesen ható emberi hang hallatszott. Nem is segítséget könyörgő, hanem férfihang. A kiejtett szavak első pillanatban teljesen érthetetlenül hatottak: „Jó estét, hölgyeim... jó estét, uraim.”

Ahogy ugyanis az aludni készülő sofför hirtelen két férfit látott felbukkanni maga mellett és még hozzá egyikük egy rendőr volt, zavarában, mintha utasainak egyéb se kellene, megcsavarta a taxijára szerelt rádió gombját...

Arséne Chevalier megtorpant. Hirtelen átlátta a helyzetet. Ostoba volt. A rendőr csufondárosan hümmögött valamit s kabátja szárnyánál fogva halkán elsáncigálta onnan a műkedvelő detektívet...

kormányt, hogy a világbéke biztosítása érdekében fegyverkiviteli tilalmat léptessen életbe. Colija miniszterelnök bejelentette, hogy

Hollandia kész betartani a népszövetségi alapszabályokból folyó kötelezettségeit és teljesíteni fogja az utasításokat.

Németország titokzatos szerepe

— Szakadás az angol konzervatív pártban —

A legtitokzatosabb és világpolitikai szempontból legérdekesebb Németország állásfoglalása a szankciók tekintetében. A német birodalom vezetőinek álláspontja ebben a kérdésben még mindig ismeretlen. A külföldi laptudósítók arról panaszkodnak, hogy

nem tudnak pontos információkat szerezni arról, hogy Németország milyen álláspontot foglal el a szankciók kérdésében.

Eddig, mint ismeretes, Mussolini és a római német nagykövét tárgyalásaiból arra következtettek, hogy Németország hajlandó Olaszországot nyersanyagszállítás tekintetében segíteni a szankciók esetében. Annál nagyobb meglepetést keltettek azok a jelek, amelyekből arra lehet következtetni, hogy **Németország inkább Anglia felé hajlik.** Ez a magyarázata annak is, hogy a német lapok az utóbbi napokban már Abesszinia mellett foglalnak állást. Miután a lapok a propagandaminisztérium vezetése alatt állanak és annak útmutatása szerint kell írniok, úgy a hangulatváltozásból arra következtetnek, hogy

Németország inkább Anglia jóindulatát akarja biztosítani magának, mint Olaszországot.

Románia és a gazdasági szankciók

Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter ma este hosszas telefonbeszélgetést folytatott Savel Radulescu külügyi alminiszterrel. A genfi tanácskozások lassan haladnak előre és ezért kétséges, hogy Titulescu a jövő hét elejére haza tud-e jönni. Bucuresti-i diplomáciai körökben élénken tárgyalnak a gazdasági szankciók kérdéséről. Általában megállapítják, hogy ezek a szankciók nem lehetnek súlyos kihatással gazdasági életünkre, bár kétségtelen, hogy eddig szoros gazdasági kapcsolataink voltak Olaszországgal és számos termékünknek Olaszország volt legjobb piaca. Az Olaszországgal való kereskedelmi kapcsolatok megszüntetése fokozottan, lépésről-lépésre történik majd meg, úgy hogy azok az államok, amelyek eddig Olaszországgal gazdasági kapcsolatokban álltak, ne szenvedjenek rövid idő alatt súlyos veszteségeket.

Az olasz-abesszin háboru mai eseményei

— Elesett az abesszin császár veje —

Az olasz-abesszin csatamezőn a legutolsó 24 óra alatt úgy látszik nem történt nevezetesebb esemény. Megállapítható, hogy az abesszin sereg ellenoffenzívájával tegnap este az egész világsajtóban elterjedt hírek erősen túlzottak voltak. Ugy az abesszin, mint az olasz csapatok előkészületeket tesznek a háború második szakaszára, amely előreláthatólag állóharc lesz. Ogaden vidékén is egészen jelentéktelen összetűzések voltak. Az olasz csapatok néhány jelentéktelen falut foglaltak el. Az olasz repülőgépek, amelyek felderítő utra indultak, Makalla és az olaszok által elfoglalt vonalak között abesszin hadoszlopokat vettek észre. A repülőgépek bombázták ezeket a csapatokat.

Az abesszin kormány levelet intézett az olasz követhoz és abban utolag arra hívta fel, hogy amilyen gyorsan csak lehet, távozzék Abessziniából. A követ csütörtökön utazott Djibutiba. Ugyanazon a napon az abesszin ügyvivő is elhagyta Rómát és elutazott Olaszországból. Az abesszin postahivatal korlátozó rendelkezéseket léptetett életbe, amely szerint mindenki naponta csak 100 szavas táviratot adhat fel. A külföldi laptudósítók tiltakoznak a korlátozó rendelkezések ellen. Egvébként az abesszin sajtócenzúra következtében, amely tegnap óta megtiltja mindennemű katonai hír közlését, a harctéri helyzetről pontos és megbízható képet alkotni nem lehet. Az északi harctéren, a beérkezett jelentések szerint, az olaszok szívesen tartják Adigrátot és Aduát, bár

az abesszinek újabb erőfeszítéseket tettek azok visszafoglalására.

Seyum herceg, az északi abesszin hadsereg főparancsnoka, jelentékeny megerősítést kapott, de inkább fegyverekre és lőszerre volna szüksége, mint emberanyagra. Kassa herceg, aki Seyum herceg csapatainak balszárnyát fedezi, az olasz jobbszárny ellen próbálkozik elmentámadással. Általában az Adua-Adigrát és Aksum vonalon Seyum csapatai ellenámadásokkal igyekeznek megakadályozni az olasz

előnyomulást. De Bono tábornok, az olasz főparancsnok egyébként tegnap meglátogatta az Adua és Adigrát körüli olasz hadállásokat.

Ha az abesszin győzelmekről szóló hírek túlzottaknak is bizonyultak, egyes körülményekből különösképpen az olasz hadijelentések

Dsidsigát védi az abesszin főerő

— Helyszíni tudósítás —

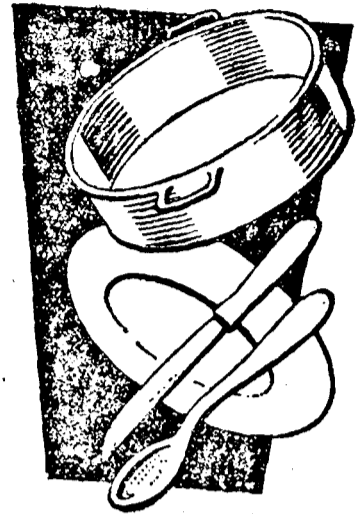
Addis Abebából jelentik: A császári palota környéke tele van kisebb-nagyobb törzsek főnökeivel, akik hírekre várnak és utasításokat kérnek arra az esetre, ha az olasz bombaszórórajok az ő területüket is felkeresik. A kereskedők végkiárusítást rendeznek, mert attól tartanak, hogy az olasz bombavetők rövidesen megjelennek a főváros felett és elpusztítják üzleteiket.

A négy ma két új tábori rádiófelszerelést küldött az ogadeni frontra, ami megerősíti azt az olasz forrásból származó hírt, hogy

az olasz bombavetők elpusztítottak több tábori rádióállomást.

Weber német pilóta repülőgépen vitte az egyes alkatrészeket a frontra. A rádióállomások amerikai gyárból származnak, felszerelé-

KIVÁLÓAN
JÓ SZER A
„SODIL”!

Nemcsak, hogy puhává teszi a vizet, de renakivüli a TISZTÍTÓ HATÁSA és ZSIROLDÓ KÉPESSÉGE.

Tisztít minden háztartási eszközt fém-, fa- és porcellán tárgyat, edényt, evőeszközt, asztalt, mosdótálat, fürdőkádat, klozetet, ablakot, padlót, stb....

PRÓBÁLJA KI A

„SODIL”

szükszavuságából arra lehet következtetni, hogy az olasz gyarmati vállalkozás máris érezni kezdi a rettenetesen nehéz terep és éghajlat okozta nehézségeket. Erre céloz a londoni Times mai száma is, amelyben a lap kifejti, hogy

Olaszország ellen a leghatásosabb büntető rendszabály az, ha nem gördítenek akadályt az afrikai háboru folytatása elé.

Minden valószínűség arra mutat, — írja a lap — hogy ebben a háboruban az olasz hadsereg az afrikai rettenetes viszonyok következtében el fog vérezni.

Az abesszinek szívesen védekeznek

Az abessziniai hadmozdulatokról este nyolc óráig csak szórványosan érkeztek helyzetjelentések. Általában megerősítik azt a hírt, hogy az Adigrátig és Aduáig előnyomult olasz csapatok az elfoglalt területek és városok megerősítésével, az odavezető utak kiépítésével és az előteret felderítésével vannak elfoglalva.

Munkáinkat az abesszinek kisebb csoportokban igyekeznek megzavarni.

Az Aduától nyugatra, mintegy 60 kilométernyire levő Aksumot mindezülig még nem tudták az olaszok elfoglalni. Az abesszinek a merdek hegyoldalon szívesen védekeznek a két olasz hadosztály előnyomulásával szemben. Az olasz főhadiszálláson remélik, hogy rövidesen sikerül elfoglalni Aksum városát és akkor megindulhat az olaszok további előnyomulása Abesszinia belseje felé.

sükre és kezelésükre a szállító cég már előzőleg megtanította az abesszin technikusokat.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben itt bizonyosra veszik, hogy az olaszok, követség személyzet és azok a polgárok, akik még az abesszin fővárosban tartózkodnak, még egy hétig nem hagyják el Addis Abebát.

Az abesszin hatóságok nem sürgetik távozásukat és szó nélkül vették tudomásul gróf Vinci állásfoglalását, aki a neki felajánlott különvonatot visszautasította. Az abesszin hatóságok állásfoglalásának az a magyarázata, hogy a főváros légvédelme még nem készült el és az olaszok jelenlétét biztosítéknak tekintik arra, hogy a bombavető repülőgépek egyelőre megkímélik a fővárost. A mai napon egyébként

a legszigorubb cenzurát és repdóri rendszabályokat

léptették élethe a fővárosban. A bennszülöttek, hacsak fontos dolguk nem tartja őket vissza, nagy tömegekben hagyják el a fővárost.

Megbízhatónak látszó jelentések szerint az Addis Abeba környékén táborozó abesszin csapatokat

erőltetett menetelésben indították el Sasa Baneh és Dsidziga felé.

Dsidzigt az utolsó emberig védelmezik az abesszinek, mert a municiószállításnak ez a hely a középpontja. L. S.

Feketehimlő Harrarban

— Helyszíni tudósítás —

Harrarból jelentik: A Harrarba érkező abesszin seregek rettenetes betegséget hoztak magukkal:

a városban és környékén feketehimlő-járvány ütötte fel fejét.

Sem járványkórház, sem olyan szervezet, mellyel a szörnyű betegség terjedésének elejét lehetne venni, nem áll rendelkezésre. A himlőbetegség látványa még azoknak idegeit is is megremegteti, akik már hozzászoktak, hogy ebben a hegyi városban óráról-óra olyan

leprabetegekkel találkoznak, akiknek arcát teljesen szétmarta a szörnyű betegség.

A hatóságok egyetlen intézkedést tettek a fekete himlő ellen: azokat a betegeket, akik kórházi kezelésre jelentkeznek.

lándzsás katonák kíséretében kiűzik a városból a sivatagba.

Magam voltam szemtanúja annak a leírhatatlanul megrázó látványnak, amint a város egyik kapuján át hat férfi és három nő indult el a reménytelen pusztulás felé.

SÁMSON

URI SZABÓ
STR. ALEXANDRI.

Őszi és téli szövetudonságai megérkeztek! 5435

SZABÁS A LEGUJABB DIVAT SZERINT! Elsőrangú kidolgozás!

Lezuhant egy olasz repülőgép

Az aduai olasz konzult Seyum herceg az északi fronton fogva tartja. Adua és Adigrat visszafoglalásának hírére megcáfolták. Venci gróf, addis-abebai olasz követ felhatalmazást kapott kormányától arra, hogy elhagyja Abessziniát.

Londoni jelentés szerint a légügyi minisztérium a napokban 2000 hadirepülőgépre adott megrendelést. A gépek gyártását lázas igyekezettel éjjel-nappali munkával már megkezdtek az angol ipartelepek.

Santini tábornoknak Adigraton fulmenőleg sikerült tért nyernie. A tábornok saját szempontjából is rendkívül nagy súlyt helyezett Adigrat elfoglalására, mert 1896-ban mint alhadnagy szolgált az olasz hadseregben és éppen Adigratból kellett elmenekülnie.

Nasibi tábornok, az abesszin déli hadsereg parancsnoka olasz támadást vár az ogadeni arconalon. Általános a vélemény, hogy Graziani tábornok Borahi irányába, onnan pedig Harrar felé akar vonulni. Borahi lakói rendkívül szegények és a község tulnyomó része agyagkunyhóból áll.

Makanéból érkezett jelentések szerint egy olasz repülőgép a környéken lezuhant és négy utasa szörnyethalt. Harrarból és Diredauból jelentik, hogy olasz felderítő repülőgépeket láttak, amelyek valószínűleg harcászati fényképfelvételre készültek. Az addis-abebai olasz követ, Venci gróf már megkapta az utlevelét, de még nincs elhatározva, hogy mikor utazik.

Az Adua elleni harcokban két abesszin tábornok elesett. Az egyik Ras Hallé, a császár veje volt, aki Seyum herceg vezérkarához volt beosztva.

Életveszélyes kalandok után jutott el Aradig Smaranda Braescu, a Londonból megszökött világhírű pilótanő

— Az ejtőernyő-ugrás világrekordere elmeséli szökését és izgalmas kalandjait. — Kémkedés gyanújával őrizetbe vették Franciaországban. — Leszállás — a légelhárító útegek torka előtt

A távolsági világrekord megdöntésére készül Smaranda Braescu

Csütörtökön délután fél négy órakor egy kis turarepülőgép jelent meg az aradi repülőtér felett. Körülkérte a várost, majd leszállt a repülőtéren, ahol Barbat Coriolan, a repülőtér rendőri kirendeltségének parancsnoka és Paruschivescu pilóta fogadták az ismeretlen gépet. A repülőgépből mosolygóarcú hölgy ugrott ki, aki közölte:

— Hála Istennek, hogy hazakerültem. Smaranda Braescu vagyok.

A világhírű pilótanő és ejtőernyő-ugró Aradra érkezett.

Smaranda Braescu neve jól ismert világszerte. Amerikában vakmerő ejtőernyő-produkciók szereztek számára hírnevet, legutóbb pedig a nagy világlapok írtak róla nagy cikkeket, amikor megszöktette saját repülőgépét egy London közelében fekvő gyárból. A Dacia teraszán beszélgetünk a hírneves pilótanővel londoni szökéséről és azokról az izgalmas, életveszélyes kalandokról, amelyeken Aradig keresztülment. Jókedvű, közvetlen nő a világhírű pilótanő, akiről hamarjában megtudom, hogy 30 éves és Tecuciban született.

Ima a levegőben

— Sok izgalmon mentem keresztül, amíg idáig eljutottam — meséli. — A légügyi minisztérium részemre repülőgépet rendelt egy London közelében levő gyárból. A gépért 650 ezer lejt fizetett ki. Az én nevemre történt a megrendelés és kifizetés és ennek dacára, amikor több hónapos várakozás után elkészült a gép, nem akarták kiadni. Sőt, azt sem akarták megengedni, hogy próbautat végezzek vele. A londoni követség nem avatkozott bele, teljesen magam maradtam. Nem volt egyetlen barátom, vagy barátnőm, aki mellém állt volna. A pénzem, az irataim mind a gyárigazgatóság nál voltak, semmit sem adtak ki.

Valóságos fogolyként éltem.

A sok veszekedés után végül a londoni követség rendeletet adott ki, amelyben megírtotta, hogy a gépet nekem kiadják, azon a címen, hogy az az állam tulajdona. Táviratozni akartam Öfelségének és a miniszterelnöknek és panaszt akartam emelni a követség ellen, azután letettem szándékomról. Bérbevettem egy repülőgépet és Párisba mentem, hátha az ottani követség segíthet. Megtagadták a segítséget. Végül elszántam magam arra, hogy megszököm — a saját géppel.

— Nagynehezen engedélyt kaptam arra, hogy géppel Londonba menjek, azon a címen, hogy megmutatom a repülőgépet a követnek. A ruháim alá rejtettem műszereimet, a nálam levő iratokat. Jellemző, hogy itt is akadkoskodtak, mert — öt szílingbe kerül a croydoni repülőtéren való leszállás. Csak a gyár repülőterének török parancsnokát avattam a bizalmamba, de megmondtam neki, hogy Allah nem fogja megsegíteni, ha elárul. Elindulásomkor nagy köd uralkodott, de már semmivel sem törődtem, mindenáron menni akartam. Elindultam London felé, de ott nem szálltam le, hanem 1500 méter magasságban a tenger felé vettem utamat. Nagy szélviharba kerültem és eltévedtem, mert még térképet sem vihettem magammal.

A nagy vihar közepette elővettem imakönyvem, az egyik kezemmel tartottam a kormányt és másikkal az imakönyvet és imádkoztam.

És Isten megsegített. Pedig már bajban voltam, mert a benzinem fogyóban volt. Ott tartottam, hogy elhatároztam, ha öt percen belül

nem látom meg a francia partot, egy hajó közelében szállok le a tenger színéig. Végre nagy örömmel állapítottam meg, hogy a francia parthoz érkeztem. Dieppe volt.

— Leszálltam az ottani repülőtéren és az elősiető hivatalnoknak kijelentettem:

— Inkább egy hónapot ülök itt börtönben, minthogy egy napot töltsék Angliában.

— Dieppeből táviratoztam az angliai gyárnak. Csak ennyit: „Szerencsésen megérkeztem Dieppebe. Üdvözet — Smaranda Braescu”. Mint később hallottam, a gyárban nem akartak hinni a szemüknek. De ugylátszik, mégis megtette hatását a szökésem, mert amikor másnap táviratilag kértem az irataimat, rögtön elküldték. Augusztus 25-én végre Párisban voltam. Az ottani követségen szemrehányásokkal fogadtak, de azután belátták, hogy igazam volt. Október 6-ikáig vártam, amíg megérkezik az engedély, hogy Németország, Ausztria és Magyarország felett repülhessek és végre elinduljam hazafelé. De a hazajövetel is izgalommal teli volt.

Smaranda Braescu elmondotta, hogy

kényszerleszállást kellett végeznie egy franciaországi katonai repülőtéren, ahol kémkedés gyanújával őrizetbe vették. Átkutatták mindenét és öt napig kellett várnia, amíg végre meggyőződtek arról, nem kémmel van dolguk.

Tovább ment München felé, az uton azonban rossz idő és köd miatt Németország területén újra kényszerleszállást végzett. Olyan területen, ahol idegen repülőknél nem szabad átrepülnök: egy katonai gyakorlóterén Ludwigsburg mellett. Német tiszték fogadták, rendkívül előzékenyen.

— Ne féljen kisasszony — mondotta az egyik őrnagy — nem tartjuk kémmek. Semmi kellemetlensége nem lesz.

— Nagyon örültem a fogadtatásnak annál is inkább, mert

a leszállás rendkívül veszélyes körülmények között történt meg és komolyan megijedtem, amikor felém irányozva láttam a légelhárító ágyukat.

Uj rekordok felé

Megvendégelték, még benzinért sem fogadtak el pénzt és másnap, esőben rendkívül kedvezőtlen időben tovább indultam. Nem volt türelmem megvárni a szebb időt. Kétezer méteres magasságban haladtam és München közelében újra leszállást végeztem, hogy tájékozódást nyerjek. Végül megérkeztem Münchenbe, ahol már a Credit Union képviselői fogadtak nagyon kedvesen. Olyan időben indultam el, hogy hazárdirozással vádoltak. De tovább mentem. Bécs, s ma reggel tovább mentem Magyarország felé. Ott nem szálltam le, sőt eredetileg Aradon sem akartam leszállni, hanem Turnu-Severinig szándékoztam menni. De megállapítottam, hogy lázas vagyok — valószínűleg meghűltem utközben — és elhatároztam, mégis leszállok Aradon. Végre itthon. Az ut nem volt túlságosan kellemes, köd, eső, szélvihar, sokszor frogotam életveszélyben, de Isten mindig megsegített. S pénteken délelőtt indulok vissza Bucarestbe...

— És a további tervek...?

— Vannak — mosolygott Smaranda Braescu — egyelőre kipihenem azt a sok kellemetlenséget és fáradságot, amelyen keresztülmentem és azután össze...

Akkor világrekordra készülök. A távolsági rekordot szeretném megdönteni. Talán Ausztráliába megyek... a pénztől függ...

Smaranda Braescu hamarosan pihenni tér. Elbucszik társaságától és szállodájába megy. Ahol hazai földön pihen ki izgalmas útját — új veszélyekre és izgalomra vágyva...

Marosi Rudolf.

Kirabolta a lakást, kezét-lábát összekötözte, száját betömte egy aradi vállalati igazgató háztartási alkalmazottja

Mese egy izgalmas rablótámadásról — Leleplezik az „áldozatot” — Az aradi államrendőrség bravuros nyomozása

Nem mindennapi érdekességü, inscenált rablótámadás ügyében folytatott nyomozást az aradi rendőrség és alig huszonnégy óra alatt, a kezdetben rejtélyesnek látszó ügy minden részletét kiderítette. Filmszerű sorrendben alább adjuk az érdekes eset részleteit.

Az ugynevezett Szerb-palota első emeletén lakik családjával Nagy Imre, az Andrenyi-féle vaskereskedő-cég igazgatója. A Nagycsalád tegnap délután 5 órakor moziba ment és a lakásban csupán Molnár Ida nevű 20 éves háztartási alkalmazott, Bécsi Károly jelenleg katonasorban lévő férfi felesége maradt. Nagyék este hét órakor tértek haza.

Azonnal feltűnt, hogy a cselédleány szesz-csengetésre sem jelentkezik

Amikor már jó ideje csengettek és dörömböltek az ajtón, végül bentől nehézkes mozgás, sóhajtozás hallatszott. Azután mintha az ajtónál motoszkált volna valaki. Végül is kinyitott a lakás ajtaja és

a jelenlévők nagy megdöbbenésére a szolgálólány félig eszméletlenül, kezén, lábán összekötözve, mint valami tehetetlen hábu zuhant előre a nyitott ajtó nyomán:

— Nagyságos asszony, az Istenért...! Betörők jártak a lakásban...! Mindent elvittek... — nyögdecselte a leány, aki szemmel láthatólag az ájulás határán volt.

Izgalmas mese egy rablótámadásról

A lakásban az első szempillantásra észre lehetett venni, hogy betörés történt. Azonnal értesítették a rendőrséget. Közben a leány is magához tért ájult állapotából és a következőképpen mesélte el a rablótámadás történetét:

Kevéssel azután, hogy Nagyék a moziba mentek, egy középtermetű, barnahajú férfi csengetett be a lakásba. A leány kinyitotta az ajtót, amelyre azonban biztosító-lánc is volt felszerelve.

— Itthon van a nagyságos asszony? — kérdezte a férfi, — csomagot hoztam a részére...

A leány erre — mint mondotta — gyanútlanul levette a láncot az ajtóról és beengedte a férfit.

Az idegen ebben a pillanatban revolvert szegezett a mellének, majd beengedte társát is, aki eddig elrejtőzött. A leányt megkötözték, száját betömtek.

Ezután kifosztották a lakást, majd eltávoztak.

A rendőrség a rablótámadás hírének vétele után azonnal munkához látott. A helyszíni szemle során kiderült, hogy a rejtélyes rablótámadók kizárólag csakis pénzt vittek el, még pedig nem kevesebb, mint 18 ezer lejt. A detektíveket is felülmúló szimultán kutatták ki, hogy hol van a pénz eltéve, még annyi fáradságot sem vettek, hogy a leányt kikérdezzék és ugyszólván első utjuk ahhoz a szekrényhez vezették, amelyben a pénz volt. Erre mutatott az is, hogy a lakásban aránylag csak kis rendtelenség volt és ez is, mintha csak megrendezett lett volna.

Kikérdezték a házbelleket, sőt a szomszédos házak lakóit is, akik azonban nem láttak a leírt időben senkit a Szerb-palotából kijönni. A nyomozó hatóságok gyanuja fokozatosan egyre inkább a leány felé irányult.

Molnár Ida kihallgatása során megismételte mindazt, amit már a házbelleknek is elmondott a rejtélyes rablótámadás körülményeiről. Ebben a történetben igen sok valószínűtlen momentum volt.

Elsősorban érthetetlennek tűnt fel, hogy a leány meg sem kísérelte, hogy segítségért kiáltson. Ezenfelül a biztonság, amivel az állítólagos betörők a lakásban operáltak, igen valószínűtlenül hangzott. A betörők az ékszerket egyáltalán nem bántották és kizárólag készpénzt vittek el, de olyan alaposan dolgoztak, hogy még a legelrejtettebb helyen lévő pénzt is sikerült aránylag rövid időn belül felkutatniok. Megerősítette a gyanút, hogy a leány, akiben Nagyék megbiztak, ugyszólván mindenbe be volt avatva. A rendőrség kiküldte a leány szobáját, ahol azonban semmi gyanúsat nem találtak. Minthogy ekkor még a házbellek is meg voltak győződve a leány ártatlanságáról, Molnár Ida az éjszakát még nem töltötte a rendőrségen. A nyomozás során azonban a rendőrtisztviselők végül is arra a következtetésre jutottak, hogy

a rablótámadás valószínűtlenül hangzó története kitalált mese és az egész betörést Molnár Ida inszenálta.

A leányt reggel újból elővették és keresztkérdéseket intéztek hozzá. A leány egy darabig állhatatosan tagadott, később azonban belezavarodott a történetbe, ellentmondásokba ke-

veredett. Végül is megtört a keresztkérdések súlya alatt és ezt a kijelentést tette:

— Én rendeztem az egész rablótámadást.. Elment az eszem, én loptam el a pénzt.. Meg is mutatom, hogy hol van.

Töredelmes vallomás, megtalálják az elrejtett pénzt

A leány ezután töredelmes vallomást tett. Elmondotta, hogy az utóbbi napokban megfogalmazott benne a terv, hogy egy kitalált rablótörténet leple alatt kifosztja a lakást. Tegnap, amikor a házbellek a moziba mentek, alkalmasnak vélte a pillanatot terve megvalósítására. Miután a pénzt ellopta, a lakásban rendtelenséget csinált, majd összekötözte kezét-lábát, a száját betömte és azután az előszoba ajtó közelében várta a hazatérőket. A leányt ma délután visszakisérték a lakásba, ahol elmondotta, hogy a pénzt egyik kabátjának bélésebe varrta. A kabátot meg is találták, azt felfejtették és

őtt egészen apró hengerekbe csavarva, hiánytalanul megtalálták a pénzt. A leány olyan alapos munkát végzett, hogy még ő is csak nagy nehezen találta meg a pénzkötegeket a kabátbélésben.

Molnár Ida már május óta volt Nagy Imréről szolgálatában és minthogy eddig általában becsületes, megbízható szobaleánynak ismerték, az eset meglepte a családot. Nehezen érthető, hogy a leányt, akit a házbellek igen megbecsültek, mi készthette a nem minden napi módon kitervelt büntett elkövetésére. A magáról megfélemedezett nőt kihallgatása után őrizetbevették és most a rendőrség olyan irányban kutat, hogy a leány nem követett-e el már a múltban is valamilyen hasonló bűncselekményt...?

A királyság visszaállítása mellett döntött a görög nemzetgyűlés

Lemondott a görög kormány — Kihirdették az ostromállapotot — November 3-án hívják vissza a görög exkirályt —

Athénből jelentik: A görög kormány ma délben beadta lemondását. Későbbi jelentések szerint az egész Görögországban kihirdették az ostromállapotot. A nemzetgyűlés elhatározta, hogy haladéktalanul kimondja a ki-

niszter: Teotakis; hadügyminiszter: Págos tábornok; tengerészetiügyi miniszter: Tasmanis; légügyi miniszter: Kiokalidis; belügyminiszter: Spinás; igazságügyminiszter: Kloros; nemzetgazdasági miniszter: Daveris; közlekedésügyi miniszter: Mavromitallis.

Londonból jelentik: György volt görög király a délután folyamán nem kapott semmiféle hírt a görögországi eseményekről. A volt király titkára kijelentette az újságíróknak, hogy az uralkodó csak annyit tud a görög dolgokról, amennyit a délutáni angol lapok közöltek és nem is vár semmi közleményt Görögországból.

GYÖRGY GÖRÖG EXKIRÁLY

rályság helyreállítását. A régenstanács teendőt egyelőre a minisztertanács látja el. A november 3-iki népszavazásig Kondilis, az új miniszterelnök kormányzó hatáskört fog betölteni. November 3-ikán fel fogják kérni a királyt, hogy mielőbb térjen vissza az országba.

Kondilis, az eddigi hadügyminiszter délben, a kormány lemondása után, a hadsereg vezetőinek kérelmére megalakította a kormányt, amelynek névsora a következő:

Miniszterelnök és pénzügyminiszter Kondilis. Helyettes miniszterelnök és külügyi-

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

KISMAMA (Kleine Mutti).

GAAL FRANCISKA

Friedrich Benfer, Otto Wallburg, Verebes Ernő és a kis Baby Bandl.

Jegyelővétel péntek és szombatra! Kedvezményes jegyek érvénytelenek!

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Egyszer volt, hol nem volt...

Látványos, igen mulatságos mese-operett. Főszereplői PINTY és PONTY.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

John GALSWORTHY műve:

Válás után (A tulsó parton).

Főszerepben: DIANA WYNYARD.

HIREK

Hitler szerelmei

Konrad Heiden német író meg-
rajzolja Hitler Adolf portréját, mely-
ből ismertetjük az alábbiakat:

Minden életrajzban beszélni kell arról is, hogy mi az életrajz hősének viszonya az asszonyokhoz, mert egy embert sem lehet megítélni anélkül, hogy ne tudnánk, miképpen viselkedett a másik nemmel szemben.

Először is meg kell állapítani azt, hogy mind-azok a mesék, amelyek Hitler Adolf abnormis szerelmei életéről beszélnek, üres kombinációk, amelyeket tényekkel lehet megcáfolni. Csak arra kell emlékezni, hogy amikor megkezdte pályafutását, a saját pártjában levő ellenségei szemére hányták, hogy túlságosan sokat foglalkozik a nőkkel. Hitler vonzódása Hanfstaengel Ernához, Hanfstaengel Ernő nővérehez (Hanfstaengel később Hitler külföldi sajtófőnöke volt) 1923-ban igen heves, de nagyon egyoldalt volt. Hanfstaengel Erna előnyben részesítette Sauerbruchot, a híres sebészt és Hitlert talán ekkor érte a legnagyobb csalódás. Ebben az időben azt suttogták, hogy a nemzeti szocialista mozgalom vezére egy zsidó származású fiatal lányt akar eljegyezni, nevét nem mondták, de céloztak arra, hogy Hanfstaengel Erna nagy-anya Heine-lány volt. A Völkischer Beobachterben vastagbetűs nyilatkozat jelent meg: „Hitler Adolf és egy zsidó hölgy eljegyzéséről beszélnek. Hitler nem jegyzett el senkit, különben — ez szó szerint következett — Hanfstaengel kisasszony nem is zsidó származású”. Hanfstaengel Erna rövid idővel később férjhezment Sauerbruch professzorhoz.

Hitler 1931-ben feltűnt sokat látogatott el Bayreuthba. Ott élt Wagner Winifred, Siegfried Wagner özvegye és Richard Wagner menyé. Megint felrepültek Hitler eljegyzéséről szóló hírek, de 1932. őszén hirtelen megszűnt Hitler minden kapcsolata Bayreuth-tal. Ugyilátszik, megint nem volt szerencséje. 1933. tavaszán egy berlini tudós lánya kelti fel Hitler érdeklődését. Hitler és Göbbels gyakran jelennek meg a tudós szalonjában és Hitler, aki szerelmes a fiatal lányba, elkíséri minden utján.

Nagyon sokat beszéltek Leni Riefensthal film-színésznőről is. Hitler 3 éven keresztül ennek a hölgynek ad megbízatást a nürnbergi pártnap filmzésére, habár a filmjei nagyon gyengék. Leni Riefensthal rajong Hitlerért, a „Mein Kampf” való-ságos kinyilatkoztatás számára és amikor Grün-landban volt egy filmexpedícióval, a sátrában ott látott Hitler arcképe. Hitler legszűkebb környezé-téhez tartozott és Hitlert is, Göringet is tegezi, de minden ismerősének azt mondja, hogy Hitler sok-kal magasabban áll, semhogy asszonyokkal lehetne dolga.

Nagyon tragikus volt Hitler Grete Raubal írónő szerelme. Grete Raubal göndörhajú, fiatal, felsőausztriai falusi lány volt. A nagybátyja, az osztrák nemzeti szocialisták egyik vezére, Német-országba menekült és Münchenben élt. Hitler ennek a házában ismerkedett meg a majdnem gyerek-lánnyal és hamarosan igen erős vonzalom fejlődött ki közöttük, annyira, hogy legközelebbi környezeté-nek gondokat okozott az, hogy Hitler annyira ki-tűnteti a fiatal lányt, de Hitler erőlyesen visszautá-áltott minden beavatkozást magánügyeibe. Ez a szerelem tragikusan ért véget. Raubal kegyvesztett lett a vezér előtt s pár héttel később Grete gázzal megmérgezte magát.

Hitler szerelmeiből csak annyit lehet világó-san látni, hogy teljesen függ az asszonyoktól, akiket szeret és talán ez a teljes függés ellensúlyoz-za azt a merevséget és keménységet, amelyet fér-jiakkal szemben tanusít.

— **FELHŐS. ENYHE IDŐ.** Több helyen fel-
hősödés és kisebb esők, a hőmérséklet enyhe ma-
rad.

— **Letartóztatták Selke meissenai püspököt.**
Berlinből jelentik: A politikai rendőrség letartóz-tatta Selke meissenai püspököt, akit azzal vádol-
nak, hogy a már elítélt szerzetesekkel együtt ő is
résztvevett a nagy devizacsempészésekben. A le-
tartóztatásáról a rendőrség nem adott ki közlést.

— **Sztrájk Prága legnagyobb fegyvergyárá-
ban.** Prágából jelentik: A cseh főváros legna-
gyobb fegyvergyárában a Janecsek-féle gyár-
ban 500 munkás bérkülönbségek miatt sztrájkba
lépett.

— **Trockij haladoklik.** Oslóból jelentik: Trockij,
a száműzött orosz népvészér halálos beteg. Az
egykori orosz diktátort, aki már hosszabb idő óta
Norvégiában tartózkodik, három héttel ezelőtt be-
tegen szállították az ullwaali kórházba. Állapota
azóta állandóan rosszabbodott és orvosai most
már minden reményről lemondottak.

— **Küldöttség a közoktatásügyi miniszternél.**
A bucuresti-i egyetem dékánátusának határozata,
mely elrendelte, hogy az orvosi fakultás zsidó
hallgatói keresztény diáktársaitól külön szériák-
ban vizsgálzandók, a diákság körében nagy el-
keseredést és erőlyes tiltakozást váltott ki. A
diákság előbb írásbeli memorandumban fordult a
közoktatásügyi miniszteriumhoz, kérve, a sérel-
mes intézkedés hatályon kívül helyezését, majd
a Zsidó Párt vezetői Misu Weissmann és S. Sin-
ger volt képviselő kihallgatáson jelentek meg An-
ghelescu közoktatásügyi miniszternél és feltárták
előtte a kisebbségi diákság sérelmeit. A miniszter
kijelentette, hogy az esetről csupán a napilapok-
ból értesült és be is kérte Balcescu professzor-
tól, az orvosi fakultás dékánjától az ügyre vonat-
kozó referátumot. A diákság most izgatottan vár-
ja a miniszteri döntést és reméli, hogy az kedve-
ző lesz, miután a sérelmes intézkedés a diákság
tanulási lehetőségeit semmisíti meg és példa nél-
kül áll az egyetemi oktatás történelmében.

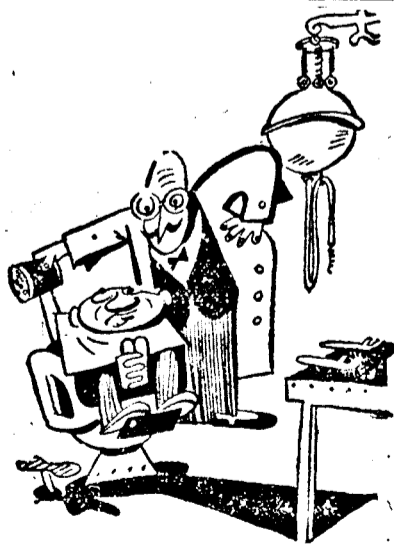
Milyen lesz az új tánc?

Abból, hogy az elegáns fővárosi hölgyek
ujabban pelerint, tollas kalapot, szandált, egy-
szóval szabályos „abesszin komplét” viselnek,
azt is könnyű megjósolni, hogy milyen lesz az
új tánc, amely a közelgő báli szezonot uralja?
Mert ez a tánc előreláthatólag ugyancsak az
események központjában álló keletafrikai csá-
szársághoz igyekszik majd alkalmazkodni. Az
új táncot, amely csakhamar divat lesz az ösz-
szes bar-bárokból, az eddigi dzsesszektől eltérő
zenekar kíséri, amelynek legfontosabb hangsze-
rei nem a pisztonok, hanem a pisztolyok. Nagy-
dob helyett ágyu dörög, kisdob helyett gépfegy-
verek kattognak. Szakszofon helyett viszont
alarmot fuvó trombiták hangjaira lejtik az
„abesszin-fox”-ot. Az estélyi uniformisban pom-
pázó, részint meztelábos párok, adott jelre két
saszóval megteszik a döntő lépést. Érdekes újít-
ás, hogy nem a kezét, hanem a nyakát fogják
meg egymásnak. A kéztartás sem olyan könnyed,
mint eddig, inkább horgas, husbamélyedő. Rövid
dulakodás után kölcsönösen visszavonuló figu-
rát csinálnak, miközben egyikük tetszésszerűen
félállával már a sirban van. Tánc végeztével a
komplikált figurák okozta fáradtságtól meg-
éhező partnerek az egzotikus büffében a fübe
haragnak. A szokatlan delikatesztől egyikük
otthagyja a fogát, mire a zenekar lefújja a tán-
cot. Minthogy az „abesszin-fox”-ban elkerülhe-
tetlen az átizzadás, a táncosokat utána hűsülés
végett hordágyakon a hidegházba szállítják.

— **Szökőár pusztított az alaszka félszigeten.**
Newyorkból jelentik: Az alaszka félsziget észak-
nyugat részén levő Bethel városát szökőár pusztí-
totta el. Ilyen óriási erejű viharra 50 esztendő óta
nem volt példa. A városka házait elsodorták a
hullámok és a kikötőben horgonyzó kisebb hajók
elsüllyedtek. Attól félnek, hogy a szökőár másutt
is óriási pusztításokat okozott.

— **Arad város maradj az Armatura-cég.** Aradvá-
ros egészségügyi bizottsága csütörtökön délben
tartott ülésén tárgyalta az Armatura-cég telepna-
gyobbítási kérelmét. Az egészségügyi bizottság
az interimár-bizottság intencióinak megfelelőleg
megadta hozzájárulását hogy a cég a jelenlegi te-
lepen bővíthesse ki üzemet.

Politika Görögországban

„A MONARCHISTA FOGORVOS: Né-
ze, a foga egy fabatkát se ér már, muszáj
hogy egy koronát tegyünk rá...”

„AZ ELLENZÉKI PACIENS: Mit? Ko-
ronát?! Soha! Én meggyőződéses köztár-
sági vagyok!!”

— **Az amerikai tejtermelők sztrájkja.** New-
yorkból jelentik: Az amerikai tejtermelők sztrájk-
ja lankadatlanul tovább tart. Tegnapi számos ösz-
szettközésre került a sor, a sztrájkolók és a dol-
gozni akarók között. Illinois államban a sztrájkol-
ók megtámadták a tejes kocsikat és több mint 20
ezer liter tejet kiöntöttek.

— **Elkészült a jeruzsálemi muzeum.** Ifjabb
Rockefeller John négy évvel ezelőtt 2 millió dol-
lárt adományozott egy jeruzsálemi muzeum épít-
tésére, mely a legérdekesebb palesztinai régisé-
geket és bibliai vonatkozású tárgyakat foglalja
magába. A muzeum épületében a régiségek ösz-
tályán kívül hatalmas könyvtár, olvasóterem és
modern felszerelésű laboratóriumok vannak. A
jeruzsálemi muzeum most készült el és valóságos
építészeti műremek, mely nagy értékű régiségek-
vel nagyszámú külföldi tudóst és régészt vonzott
az országba.

— **Orvosi hír.** Dr. Grünwald Márton, néhai dr.
Werner utóda, a bécsi Oppenheim-klinika és a
Lupus intézet volt orvosa rendel: bőr, urológia és
kozmetikai betegeknek St. Alexandri No. 11.

— **Megkezdődött a devizacsalási ügy főtár-
gyalása.** Bucurestiből jelentik: Nagy érdeklődés
közepette ma megkezdtek a devizacsalási ügy
főtárgyalását. Nacht, Calatorescu és Vasilescu le-
tartóztatásban, míg Linzmayer és Tony Ilescu
szabadlábon védekeznek, Dumitrescu, a Banca
Nationala volt kormányzója nevében Aznavorian
kért a tárgyalás megnyitáskor, engedjék meg,
hogy a volt kormányzó sértett félként szerepel-
hessen a bünygyben. A törvényszék helyt adott a
kérelemnek, majd kezdetét vette Vasilescu kihall-
gatása.

— **Ötezer leles büntetéssel sújtották zsarolás-
ért Szombath Károlyt.** Az aradi törvényszék első
szekciója ma folytatta Szombath Károly volt ara-
di álhírlapíró zsarolási bűnperének tárgyalását. A
mai tárgyaláson több súlyosan terhelt vallomás
hangzott el, amelyek igazolták a vádat, majd az
ügyész példás büntetést kért. Szombath enyhe
büntetést kért a bíróságtól, majd a bíróság meg-
hozta ítéletét, amelyben bűnösnek mondta ki
Szombathot és ötezer lei pénzbüntetéssel sújtotta.
Az ítélet ellen úgy a vád képviselője, mint az el-
ítélt fellebbezést jelentett be.

— **Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vér-
pangás, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédü-
lés, szívszorulás, rémes álmok, fejdősség, általá-
nos rosszullét, a munkaképesség csökkenése** sok
esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány
napon át reggel éhgyomorral egy pohár természe-
tes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az orvo-
sok ajánlják.

— **Aradváros közegészségügye.** A városi
egészségügyi-bizottság csütörtöki ülésén jelentés
hangzott el a járványos betegségek állásáról. E
szerint jelenleg Aradon 18 vörheny-esetét kezel-
nek, melyből 8 új eset, 7 difteritisz-esetet, 12 ti-
fusz-esetet, melyből új 2 eset, 15 vérhas-esetet,
melyből egy új. A gyermekparalízis-esetek szá-
ma (4) nem szaporodott. A városi főorvosi hiva-
lat egyébként körlevelet intézett az aradi orvo-
sokhoz, melyben felszólítja őket, hogy bármily
járványos megbetegedésről, ha tudomást szerez-
nek, azonnal tegyenek jelentést róla a városi fő-
orvosi hivatalnak.

— **Hatalmas hő- és földgázforrást találtak** a
híres Hortobágyi Csárda mellett. Debrecenből je-
lentik: Hatalmas jelentőségű furásokat fejezték be
kedden este a magyar Nagyalföldön. Debrecen
mellett a Nagyalföldi Bányászati Kutató Intézet
két évvel ezelőtt a híres Hortobágyi Csárda mel-
lett mélyfurásokat kezdett. A furásokat annakide-
jén abbahagvták, mert a csövek mentén beomlott
a föld. Most folytatták a munkálatokat, melyek
nem várt sikerrel végződtek. Tegnapi félnyolc óra-
kor bőséges hőforrás és földgáz tört elő. Mint az
első megállapítás mondja, percenként ezer liter
melegvíz és nagymennyiségű földgáz tör elő a
föld mélyéből. Faller Gusztáv dr. műszaki főmér-
nök megkezdte a tudományos méréseket, hogy
pontos megállapításokat tehessen. Az Alföld gaz-
dasági életére óriási jelentőségű a földgázforrás
feltárása.

— **Diszgyűlés a Kolping-egyesületben.** Vasár-
nap ünnepélyes keretek között tartja az aradi Kol-
ping katolikus egyesület saját otthonában diszgyű-
lést dr. Lakatos Ottó szentszéki tanácsos, plébá-
nos elnökletével, mely alkalommal Pongrácz Gel-
lért minorita-rendi hitoktatót, a Kolping-egylet
ujjonnan kinevezett igazgatóját beiktatják tisztsé-
gébe. A diszgyűlésen a tagokon kívüli résztvevő-
nek a többi katolikus egyesületek is és így a
gyűlés előreláthatólag bensőséges ünnepe lesz az
aradi katolikus társadalomnak. A gyűlésen köz-
reműködik a Kolping-énekkar. Ürmösy Jenő fő-
gimnáziumi tanár, karnagy vezetésével.

Vásároljunk MUZSAY-nál, Arad, 6 havi részletfizetésre Mercur-könyvre készpénz árák. 5480

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.24, London 10.06 és fél, Newyork 307.25, Milánó 25.00, Amsterdam 207.75, Berlin 123.60, Prága 12.75, Varsó 57.85, Belgrád 700.

— A walesi herceg meghívott Londonba egy salzburgi revü-együttest. A walesi herceg, aki budapesti és bécsi tartózkodása után tudvalevően néhány napot a Salzkammergutban töltött, meghívta Londonba gróf Ludi Salm revü-társulatát, amely vasárnap már el is utazott az angol fővárosba. A bécs-salzburgi revü-együttes „Honfitársak” névvel a londoni Hyde-Parkban levő Grossvenor House Theatre-ben fog néhány hétig játszani. Negyvenöt tagja között vannak eredeti salzburgi viseletben „Schupplattler”-táncosok és salzkammerguti paraszt-muzsikusok is.

— Hazaérkezett Vulpe Constantin főügyész. Ma hazaérkezett szabadságáról Vulpe Constantin főügyész, aki a régi királyságban töltött néhány hetet. A köztisztviselői állás főügyész a közeli napokban veszi ismét át hivatala vezetését.

— Ujabb borzalmas gyilkosság történt Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Rejtélyes gyilkosság ügyében folytat szűke körű nyomozást a bucaresti-i rendőrség napok óta. Megállapítást nyert, hogy rablás volt a célja a gyilkosságnak. Bucuresti külvárosának egyik utcájában két szobában nyomorúságos körülmények között lakott Nicolae Iordachescu 63 éves öreg kereskedő, aki orgazdasággal és uzsoráskodással foglalkozott. Kiseb-nagyobb tolvajokkal állt összeköttetésben, kiktől potom áron vette meg a lopott holmikat, akiknek pénzbeli segítségét is nyújtott, ha rossz volt a „szezon”. Az elmúlt napokban a lakók benéztek Iordachescu lakásának ablakán és borzalmas kép tárult szemük elé. Ott feküdt vértócsában az öreg kereskedő. Fején több fejszecsapástól eredő irtózatosságot seb tártongott. A lakás teljesen fel volt forgatva, a szobában lévő pénzeszközök ledöntve anélkül, hogy ezt sikerült volna feltörni. A rablók csak a szekrényekben talált ócska holmikat vitték magukkal. A rendőrség a pénzeszközöket felnyitotta. Huszonnégy darab forgalomból kivont ezer leies bankjegyet, egy pár új cipő s egy zsákocskát nikkelt pénz volt benne elhelyezve. A rendőrség a tettesek után napok óta nyomoz. Tegnap razzia volt Bucuresti külvárosában. Több személyt állítottak elő, akiknek szembesítésére és kihallgatására ma kerül a sor.

— Az aradi slóiparosok tisztelettel értesítik a fogvasztó közönséget, hogy a liszt árának emelkedése következtében minden fajta kenyér árát a mai naptól 50 banival felemelték.

— Aradmegyei urilasszony halála. Özv. Kaufmann Jakabné szül. Pollák Róza ismert ghioroci urilasszony 74 éves korában ma elhunyt. Temetése holnap, pénteken délután négy órakor lesz az aradi izraelita fennálló halottasházából. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

— Elkészült Aradváros új közegészségügyi szabályrendelete. A városi közegészségügyi bizottság ülésén dr. Vasile Cucu főorvos bemutatta a város új közegészségügyi szabályrendeletét, melyet többévi munka után a napokban fejezett be. Az új szabályrendelet mindenben pontosan követi a közegészségügyi törvény intencióit. Az egészségügyi bizottság rendkívüli ülés keretében fogja részletesen letárgyalni a közel kétszázötvenoldalas szabályrendeletet.

— A baptisták nemzetközi szövetségének vezetőikára a belügyminiszternél. Bucurestiből jelentik: Inculet belügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Ruhdrocke, a baptisták nemzetközi szövetségének vezetőit, akik később levelet intéztek a miniszterhez és kijelentették, hogy a baptistákat semmiféle vallási törvény nem tiltja a katonai szolgálat teljesítésétől.

— Rendőrségi hírek. Lefkóvics Rozália, Piata Avram Iancu 17. szám alatti lakos feljelentette albérlőjét, aki állítólag egy 500 lei értékű órát elvitt a lakásból és azóta eltűnt. — Grünwald József, str. Neculcea 11. szám alatti lakost előállították, mert egy hamis 100 leiest 80 leiért kínált megvételre Sirian Stefan állomási cukorkakereskedőnél. — Morar Mihail str. Mocioni 14. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik kertjéből nagyjértékű virágokat loptak el. A rendőrség mindhárom ügyben megindította a vizsgálatot.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

HAJÓS: Bulv. Reg. Maria 8.
KAIN: Piata Avram Iancu
NIEDERMAYER: Piata Slt. Sava.

A hadfelszerelési költségek pontos fizetése érdekében leszállítják a miniszteri tárcák költségvetését

Fontos minisztertanács Tatarescu elnökletével — A belügyminiszter nyilatkozata az inséges vidékek megsegítéséről

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács ma ülést tartott Tatarescu miniszterelnök elnöke alatt, amelyen a jövő parlamenti ülészekre elé kerülő törvénytervezeteket vitatták meg, majd Antonescu pénzügyminiszter ismertette a jövő évi költségvetési tervezetet, végül pedig Inculet belügyminiszter számolt be azokról az intézkedésekről, amelyeket az inséges megyék felsegélyezésére tett.

A Rador szerint a minisztertanács az intézkedéseket beszélték meg, amelyek segítségével a hadfelszerelési részleteket pontosan fizethetik. A kormány napok óta tanulmányozza a hadfelszerelés kérdését és Tatarescu miniszterelnök

mindegyik minisztert kérte, járuljon hozzá az egyes tárcák költségvetésének minimusra való leszállításához.

Főképpen Anghelescu közoktatásügyi miniszterhez adressálta ezt a kérést, aki iskolaeépítésekre új hitelek beállítását kérte. A közoktatásügyi miniszter végre lemondott ezen szándékáról. A minisztertanács ezután a tisztviselői fizetések harmonizálásának és az egyes minisztériumok átszervezésének kérdését vitatta meg. A tisztviselőket újból inkadrálják és ugynevezett számfelülszámítást létesítenek, amelybe mindazon hivatalnokok kerülnek, akiket az egyes minisztériumokban számfelülszámításhoz minősítenek. A szerzett jogok egy részét tiszteletben tartják, amíg a fizetést és rangot illeti, de a stabilitást nem tartják fenn.

Tatarescu miniszterelnök és Inculet belügyminiszter ma a hadgyakorlatokra utaztak. A hadgyakorlatok befejeztével újabb minisztertanács lesz, amelyen részletesen kidolgozzák a jövő parlamenti ülészek programját. A programot koronatanácsban terjesztik elő öfelségének.

Ma reggel Tatarescu miniszterelnök kihallgatáson fogadta a kormány több tagját,

— Sanatorium Westend, Purkersdorf bei Wien. Dr. Stern főorvos és Stiasny direktor Aradra érkeztek és folyó hó 12-én, szombaton a Központi szállodában 11 és 13 óra között fogadják mindazokat, akik a Westend sanatorium-ra vonatkozólag felvilágosítást kérnek.

Mit jelent Addisz Ababa és a népus neve?

Abesszin nevektől hangos most a világ. Kevesen tudják, hogy a leggyakrabban előforduló abessziniai nevek és szavak mit jelentenek. Addisz Ababa, az ország fővárosának neve ezt jelenti: Új Virág. A császár neve, Hailé Szelaszzié annyit mint: a Szentháromság Támasza. A „Raszo” szó, mely európai átértékelésben az abesszin hercegi rangot jelzi, azonos a héber „Raus” szóval, mely eredeti értelmében fej, további értelmében pedig fejedelmet, vezért jelent.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonos Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy folyó évi október hó 12-én, szombaton délután 4 órai kezdettel választmányi ülést tartunk egyesületünk hivatalos helyiségében (Bul. Regina Maria No. 18.) Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, kérjük a választmányi tagokat, hogy pontosan és teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. Elnökség.

— Eltűnt egy 15 éves aradi fiú. Polaneczky József str. Sfantul Spiridon 11. szám alatti lakos ma jelentést tett a rendőrségnek, hogy 15 esztendő Gyula nevű öccse három nap előtt eltűnt és azóta nem adott életjelet magáról. A rendőrség az eltűnés ügyében nyomozást indított.

majd pedig a kormánypárti képviselők egy csoportja jelent meg nála. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormány helyzete szilárd és jelenleg tevékenységének nagy részét a hadfelszerelés kérdésének szenteli. A párt egyes vezetőivel megbeszélte a parlament legközelebbi ülészekén az ellenzékkel szemben tanúsítandó taktika alapelveit.

Inculet belügyminiszter ma nyilatkozott a sajtónak azon vidékek megsegítéséről, amelyeket a szárazság miatt éhínség fenyeget. Különösen súlyos a helyzet, — mondotta a belügyminiszter — Cetatea-Alba, Ismail, Cahul, Tighina, Lapusna, Covurlui és Falcu megyékben. Tecuci, Tutova, Vaslui és Orhei megyékben a szárazság okozta pusztítások nem voltak olyan nagyok.

— Számos basarabiai falut — folytatva nyilatkozatát a belügyminiszter — már a nyár elején elhagyott a lakosság. Sok helyen árpából készült kenyeret esznek, sőt az árpaat különböző más növényekkel keverik. A kormány természetesen ezt a szomorú helyzetet nem nézhetette tétlenül és ezért közmunkák segítségével igyekszik enyhíteni a helyzetet.

Utakat, hidakat, iskolákat és községházákat építünk ezen a vidéken.

A minimális napszám 30 lei lesz. Felhívást intéztünk a Román Vöröskereszt Szövetséghez is, hogy segítse a lakosságot. Minden megyét, várost felhívunk, hogy szintén járuljon hozzá anyagilag a lakosság felsegélyezéséhez. Felhívást intéztünk ebben az irányban az ország egész lakosságához is. A basarabiai építkezések munkálataihoz ötven millió lei szükséges.

Itt említjük meg, hogy a földmivelésügyi minisztérium megcáfolja azt a hírt, hogy megtiltották volna a buza kivitelét. Noha államtitkár rávilágított arra, hogy a külföld magas árakat kínál a buzáért és az export tovább folyik.

LEGUJABB SPORT

Hungária—Attila 4:0 (1:0)

Budapestről jelentik: Ma délután játszották le Budapesten a magyar nemzeti bajnokság küzdemei során a Hungária—Attila mérkőzést.

A mérkőzés vehemens Hungária támadásokkal indult meg, de a csatárok a legjobb helyzeteket is kihasználatlanul hagyták, vagy pedig a nagyszerűen játszó Attila védők léptek sikeresen közbe. A második félidőben a sok sarokrugás után kavardás támadt az Attila kapuja előtt és ebből Kardos fejes gólja a vezetést jelentette (1:0). A Hungária ezután feltartóztatlan. A tizedik percben Hadrévi—Titkos nagyszerű összjáték után Titkos védhetetlen lövése a második gólt eredményezte. A 23. percben Cseh kicselezte az Attila védelmét, s közelről a sarokba lötte a labdát és ezzel a Hungária már 3:0 arányban vezetett. A 24. percben Cseh beadását Müller lötte hálóba (4:0).

Slavia—Ujpest 4:1 (3:1)

Prágából jelentik: A Slavia ma 4:1 (3:1) arányban legyőzte az Ujpest csapatát. Az ujpestiek egyetlen gólját Vince lötte az ellenfél kapujába.

O Kovács, a vasárnap 300 yardon világrekordot futott magyar atléta, a vasárnapi magyar—lengyel atlétikai mérkőzésen 400 m-en indul. Valószínű, hogy Kovácsnak sikerül túlszárnyalni a magyar rekordot, bár ez lesz az első 400-as versenye.

A memeli élet-halálharc

Széljegyzetek a világ legfurcsább választása körül, melyben a nap 24 órája 83 óráig tartott s minden választónak 29 szavazata van...
egy képviselőházra

— Az Aradi Közlöny berlini munkatársától —

A memeli képviselőházi választások eredményét ma hirdették ki. A választásokat megelőző hangulatról, valamint a választás jelentőségéről és különleges lefolyásáról az alábbiakban számol be az Aradi Közlöny németországi munkatársa:

Memel, október hó.

Fennt a Poroszanyaország legészakibb sarkában, ott, ahol víz, mezők, felflók, szél, nyírfák és virágok folynak össze valami egészen bágyadt-fényű szinfolttá, ott, ahol azelőtt a régi német-crosz határ választott el egymástól két annyira különböző civilizációt, hol évszázadok néztek egymással farkasszemet... ottan s arrafelé terül el a Memel-vidék, Európa egyik leghevesebben megküzdött vita-almája.

A Balti-tengernek ez a 2657 négyzetkilométernyi, szárazföld felé mélyen benyuló, száraz, szikár partja mindössze csak 141.000 embernek nyújt életlehető seget, ugyanakkor, amikor pld. a jóval kisebb Saar-vidék majdnem 800.000 éhes száznak biztosítja a mindennapi betevő falatot, de ez a kalandosmultu kis Memel „vidék”, melyet egy szép illúzióvá szertefoszlott, 1918-as királyság alapítási terve után, eléggé kalandos körülmények között 1923. január 10-én, — a Ruhr bevonulás napján — a tengerreszomjas Litvánia Németországtól elvett, hogy azóta a litván köztársaság autonóm részévé tegye.

A hazaárulási per

A Memel-vidék egy demokratikus autonómia, melynek élén ugyan litván kormányzó áll, de a népképviselők maguk dönthetnek minden „országukat” érdeklő dologban. Ezeknek a népképviselőknek, a szabályos 3 évi mandátum lejárat utáni újra megválasztásáért folyt a harc, melynek prologusa viszont az a nagy per volt, a kaunasi katonai törvényszék előtt, mely

a memeli nemzeti szociálista érzelmi képviselő hazaárulási perében hozott több halálos és súlyos börtönítéletet.

Az elítéltek között volt maga a litván képviselőház német nemzetiségű elnöke, Dressler is, ami csak jobban hozzájárult ahhoz, hogy az ítéletek egész Németországot lázba hozzák, míg valóban azután a halálos ítéletek végrehajtására nem is került sor, ellenben Litvánia ettől a perctől kezdve, ahol csak lehetett, minden fontosabb helyről fokozatosan kezdte a németeket kiszorítani.

A litván parlament eredetileg 28, majd mesterségesen 24-re apasztott tagu háza, melynek képviselői közül azonban még mindig 19 volt német nemzetiségű, ettől a perctől kezdve határozatkép telenné vált, mert a 4 litván mandátum szándékos megfosztása után még megmaradt 5, ugyancsak döntőszavú litván képviselő „hazaárulókkal nem ülünk le egy asztalhoz” való távolmaradása egyszerűen megbénította a népképviselők döntésén alapult parlament egész működését. Hiába ültek a képviselőházban német képviselők, a pusztá falaknak szónokoltak,

Indítványaik egytől-egyig megbuktak a határozatképtelenség drótsövényén.

Ez a körülmény azonban már a Memel fölé rendelt ellenőrző hatalmakat is a legerélyesebb beavatkozásra készítette, kik a Memel-statumum betartását sürgették, Novakas elnök kénytelen volt távozni, hogy helyét most már Kurkauskasnak, egy volt orosz gárdaezredesnek adja át.

Melyiket szeressem?

Ilyen körülmények között érkezett el a világ talán legfurcsább és komédiába, mintsem állampolitikába illő választása, melyen Memelnek egy új képviselőházzal kellett e napokban döntenie. Hogy ez a választási harc forró és heves volt, azt mondanunk is felesleges, mert itten már nem csak a nemzetiségek összecsapása, hanem

Németország Memelt bojkottáló gazdasági retorziói is fenyegették egész Memel létkérdését.

A választási groteszkum végzetül is abban kulminált, hogy a választást a litvánok egyszerűen félbeszakították s a választási aktus közepette jelentették be egy új választási rendszer kidolgozását.

Hogy miként folyt le azonban a választás, arra talán még a választási elnök sem tudna kielégítő feleletet adni, ahol a nem kis számú analfabéta parasztnak kellett 188 hivatalból felállított képviselő közül 29-et kiválasztani, minden szavazó tehát nem egy-egy képviselőre, hanem 29 jelöltre kellett, hogy szavát leadja s annak is az volt a módja, hogy egy kis füzetből, melyben össze-vissza, minden sorrend nélkül 188 perforálatlan lap volt, a 29 neki megfelelőt kellett volna 15 perc alatt (jellemző, hogy eyny maximális időt kellett előre meghatározva engedélyezni) választania.

Hogy ez már egymagában véve is lehetetlenség, s a parlamentarizmus vízfejű karikatúrája, azt mondanunk is felesleges, amihez még hozzájárul, hogy a régebbi 217 választási körzetet 70-re csökkentették s ezzel sikerült is egy olyan pokoli tohuva bohut a választónak kilátásba helyezni, órácsorgástól kezdve egészen szavazási jogának utolsó percében való megsemmisítéséig (csak az szavazhatott, kinek érvényes utlevele volt!), hogy az inkább jobbnak lássa el sem menni, hanem az egész szavazást a tiszta képtelenségbe fullasztani.

A 80.000 választóból, a 70-re redukált kerü-

Leánykereskedelem gyanúja alatt állott Karlsbadban Teodorescu Traian, Farcasanu ezredesné gyilkosa

Hogyan szöktetett meg egy bucaresti-i leányt a gyilkos — A karlsbadi „Grossherz“-villa titka

Az európai országok rendőrségeinek még mindig nem sikerült elfogni Farcasanu ezredesné gyilkosát, Teodorescu Traian, aki tudvalevőleg a Bucuresti-Páris közötti gyorsvonaton ölte meg és rabolta ki áldozatát. A gyilkossággal kapcsolatosan tegnap jelentés érkezett a karlsbadi rendőrségtől, amely Teodorescu multjának egyik titokzatos eseményét leplezte le. Az eset 1932-ben történt és sokáig foglalkoztatta a karlsbadi rendőrséget.

Három évvel ezelőtt, 1932. nyarán egy elegáns férfi érkezett egy feltűnően szép aszony társaságában a világhírű fürdőhelyre. Dr. Dutescu Paul bucaresti-i orvos néven szerepelt és nyomban barátságot kötött a fürdőorvossal, akinek elmondotta, hogy akkor végzett és rendelőt nyitott a fővárosban. Venerologusként mutatta be magát és a fürdőorvos utján nagyobb kedvezményeket szerzett a fürdőhelyen. Dutescu dr. és felesége a „Grossherz“-villában vettek szobát. Két nap mulva a bucaresti-i orvos kirándulásra ment, míg felesége otthon maradt. Ki sem mozdult szobájából és két napon keresztül nem evett. A szobából állandóan zokogás hangja szűrődött ki. Végül a villa tulajdonosnője is érdeklődni kezdett iránta, mire a fiatalasszony így szólt:

— A világért ne mondja meg „nekem”, hogy beszéltem magával, mert megöl. Elrendelte, hogy amíg távol van, ne mozduljak ki a szobából és várjam üthon be. Nem merek elmenni üthonról...

A fiatalasszony ezután megmutatta a villa tulajdonosnőjének kék foltokkal borított testét és elpanaszolta, hogy Dutescu dr. többször rettenetesen megverte. Bevallotta, hogy retteg tőle és haza szeretne menni. A tulajdonosnő elhatározta, hogy a gyanus esetről értesíti a rendőrséget. A rendőrség beidézte a fiatalasszonyt és kihallgatta. Elmondotta, hogy nem felesége Dutescunak, akivel Bucarestben ismerkedett meg. Együtt laktak és egyizben rájött arra, hogy barátja íróasztalában üres CFR utazási blankettákat tart. Ezeket kitöltötte, majd a bucaresti-i pályaudvaron eladta a gyanutlan utasoknak, azzal a mesével, hogy közbejött akadályok miatt nem tud elutazni és

letek mindegyikére 1000—1200 szavazó került, kik számát alapul véve s csak egy 5 perces urna előtti tartzkodást számítva, a 188 lap átmustrálásához is, 5000 percig, azaz 83 óráig kellett volna a választásnak folynia, vagy a mostani választásra előirányzott 12 óras alapot számítással véve, 7 napig — hogy egyáltalában a szavazás sima és rendes menete, eltekintve a közel 200 „melyiket szeressem” cédulától, valamiképpen is biztosítva lássék.

Teve a tű hegyén

Hogy az ilyen választások fiaskója teljes, azt senki kétségbe nem vonhatja, Litvánia memeli szándékai pedig eléggé nyitak és őszinték, de épp-ugy Németorszáé is, a két ország vetélkedése között kénytelen azonban a memeli paraszt életét leélni. A litván polgár egyrészt a hatalmas Németország által diktált gazdasági körülmények, másrészt a litván részről megszabott belviszonyok között próbál kétségbeesetten egyensúlyozni, nyílt tudatában a jelenlegi helyzetet úgy litván, mint német részről egyaránt tarthatatlanságával, de a még küszöbön álló nyugodt jövő alapjának teljes hiányában.

Ez a választás több volt, mint csak a választás pusztá ténye, itten az erőteljesen növekedő s határai között magát bezárva érző Németország és a Keleti-tengeren meglehetősen rosszul védelmezett Litvánia néz egymással farkasszemet... Európának immár két tengelye fog a földközi tengertől a balti tengerig húzódó észak-déli csúcsokon veszélyben... igen nagy tére megy a játék: a világbékére, mert most élet és halálról van itten szó... s a nagyvilág szeme szegeződik aggodva a béke és nyugalom eme kritikus pontjára...

DOROS FERENC

50—100 lejel olcsóbban adta el jegyét. Az utaznikészülők kaptak az alkalmon és utközben tudták meg, hogy szélhámosnak este áldozatul. Barátja távollétében kinyitotta íróasztalfiókját és az egyik üres blankettát a maga számára töltötte ki, hogy hazautazhasson Neamtymegyében lakó szüleihez. Az uton azonban megállapították, hogy hamis jeggyel utazott és az esetről jegyzőkönyvet vettek fel. Teodorescu utánutazott és rábeszélte, hogy térjen vissza a fővárosba, ahol feleségül veszi.

Egy napon azután azzal a hírrel jött haza, hogy a jegykihágás miatt a bíróság három évi börtönre ítélte és ha nem akar börtönbe kerülni, úgy szökjön vele külföldre. Megijedt és vele ment.

Teodorescu mindenütt feleségeként szerepeltette.

A karlsbadi rendőrség a kihallgatás után házkutatást tartott a villában és Teodorescu börtönjében a dr. Dutescu néven kiállított román utlevélén kívül egy Schingl Heinrich névre kiállított olasz utlevelet, azonkívül egy Dupla Nico'ae mérnök névre kiállított román utlevelet talált. Az egyik börtönben kitöltetlen CFR utazási blankettákat is találtak. Most már detektívek várták Teodorescu hazatértét, míg állítólagos feleségét is őrizetbe vették. Negyednap megérkezett a szélhámos, akit nyomban letartóztattak. Harden dr. román konzul közbenjárására a szerencsétlen nő ellen megszüntették az eljárást és a konzul anyagi segítségével hazautazhatott, míg Teodorescut csalásért és hamis utlevél használatáért hat havi börtönre ítélték, amit ki is töltött.

A rendőrség gyanúja az volt, hogy a Dupla mérnök névre szóló utlevelet úgy szerezte a szélhámos, hogy a jogos tulajdonost meggyilkolta, de erről nem tudtak bizonyítékot szerezni. Arránézve is felmerült a gyanu, hogy Teodorescu állítólagos feleségét leánykereskedőknek akarta eladni, ezt sem tudták rábizonyítani. Így azután aránylag könnyű büntetéssel szabadult a gyilkos, aki ki szabadulása után is folytatta üzemeit és végigcsalta egész Európát.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Gazdasági szankciók

Az utóbbi hetekben, de főleg az utóbbi napokban gyakran került szóba a „gazdasági szankciók” kérdése. Ezeket a szankciókat bizonyos esetekre a népszövetségi alapokmány 16-ik szakasza előírja és ez a probléma most valóban időszerű lett, hiszen a Népszövetség tanácsa egyhangulag megszavazta az Olaszország ellen gazdasági szankciók életbeléptetését és ezt a határozatot a kora esti órákig beérkezett jelentések szerint a Népszövetség közgyűlésén felszólalt államok — Ausztria és Magyarország kivételével — szintén magukévá tették.

Mik is tulajdonképpen ezek a gazdasági szankciók? — merül fel önkéntelenül a kérdés, amelyet természetesen már a második követ: Mennyiben érintik ezek a szankciók Olaszországot és mennyiben — azokat az államokat, amelyek alkalmazták? Tudvalevő ugyanis, hogy az ilyen szankciók következtében nemcsak az szenved, aki nem veheti meg az árut, hanem az is, aki nem adhatja el, akinek raktáraiban marad és, aki nem kaphatja meg érte az ellenértéket.

A gazdasági szankciókat két részre oszthatjuk: 1. A kereskedelmi kapcsolatok megszakítása. 2. A pénzügyi kapcsolatok megszüntetése.

Ami a kereskedelmi kapcsolatok megszakítását illeti, nem érdeketlen megvizsgálnunk, hogy benünket ez milyen mértékben érintene. Petroleum-kivitelünk jelentékeny része tudvalevőleg Olaszország felé irányul. Ebben az esztendőben eddig Olaszország több, mint egymilliárd 200 millió lei értékben vásárolt tőlünk petroléumot. Ezenkívül nagymennyiségű élőállatot, gabonaműt szállítunk Olaszországba és éppen legutóbbi rendelt az olasz kormány bucuresti-i konzervgyárártól nagyobb szállítmányt a keletafrikai hadsereg részére. Ilyen körülmények között az Olaszországgal való kereskedelmi kapcsolatok megszakítása nálunk az ipar és mezőgazdaság számos ágában éreztetné hatását. Ami az Olaszországból való importot illeti, ez nem bír oly nagy jelentőséggel — a mi szempontunkból —, mert az Olaszországból importált áruk nagyrésztét más államokból is beszerezhetjük.

Olaszországgal szembeni fizetési mérlegünk legújabb adatai szerint Olaszország jelenleg 800 millió lírával tartozik nekünk. Legutóbbi fizetési egyezményünk Olaszországgal 1934. augusztus 27-ikén kötöttük meg és azt az év augusztusában meghosszabbítottuk, egyben pedig az egyezményt függelékekkel láttuk el. Ennek a függelékek értelmében Olaszországba irányuló évi kivitelünk nem haladhatta meg az 500 millió lírát, vagyis körülbelül négy milliárd leit.

Ha a többi államok Olaszországgal való kereskedelmi kapcsolatait tekintjük, akkor elsősorban az angol—olasz kereskedelmi mérleg adatait kell megvizsgálnunk, részben, mert Olaszország eddig Angliától vásárolta a legtöbb árut, másrészt pedig a gazdasági szankciókat minden valószínűség szerint Anglia hajtja a legszigorúbban végre. Olaszország Angliától és Britindiótól évente átlagban 800 millió líra, vagyis körülbelül hat és fél milliárd lei értékben vásárolt árut. Az ipari termékeken kívül főleg szentet, vasat, acélt, különböző fémeket, benzint, gépeket, gummit, gyapotot és növényi magvakat importál Olaszország Angliától és Britindiótól. Ezek az áruk évi átlagban a következőképpen oszlanak meg: szén 600 millió líra, vas és acél 45 millió líra, más fémek 20 millió líra, petroléum és termékei 3 millió líra, gumi 18 millió líra, gabona 110 millió líra. Összesen 796 millió líra.

Az Olaszországgal való gazdasági kapcsolatok megszakítása az angol piacot természetesen szintén súlyosan érintené, mert ezek az áruk — abban az esetben, ha raktáron maradnak — nyomják az ipari termékek kivételében való visszaesés könnyen a munkanélküliség növekedését vonhatja maga után. De nem szabad megfeledkezni az angol fizetési mérleg alakulásáról sem, amelyben föltétlenül jelentős tételként szerepelt az a 800 millió líra, amit Anglia eddig Olaszországtól kapott.

Franciaország évi átlagban szintén 800 millió líra értékű árut szállított Olaszországba. A politikai közeledés következtében azonban az utóbbi hónapokban Olaszországba irányuló kivitele emelkedett és — ha a gazdasági szankciók nem jöttek volna közbe — az év végéig elérte volna az egymilliárd lírát. Fontos tényező az is, hogy Németország eddig 700 millió líra értékű árut szállított Olaszországba. Ha Németország — amely tudva-

Az Országos Buzaértékesítési Bizottság elutasítja a kenyérár-felemelési kérelmet

Leszállítják a buzakiviteli prémiumot. — „Becsapják a kincstárt a taksák fizetésénél” — mondta Negura földmívelésügyi államtitkár

A buza világcipiaci áremelkedése, valamint a bucuresti-i pékmesterek kenyérár felemelési kérelme miatt — mint Bucurestiből jelentik — az országos buzaértékesítési bizottság Negura földmívelésügyi államtitkár elnöklétével ülést tartott, amely elé a pékek igen nagy érdeklődéssel letettek és a miniszterium épületét hatalmas csoportokban vették körül.

A bizottság alaposan áttanulmányozta a malom ellenőrzéséről szóló jelentéseket és megállapította, hogy a liszt-taksák fizetése körül súlyos szabálytalanságok történtek.

Nagyon sokan becsapták a kincstárt, tehát meg kell szigorítani az ellenőrzést és súlyos szankciókat kell alkalmazni — jelentette ki az elnök.

A bizottság ezután elhatározta, hogy a mostanig érvényben volt export buzaértékesítési rendszert sürgősen megváltoztatják és módosítják a buzakiviteli prémium fizetéséről szóló szabályzatot.

Az export-jutalmat leszállítják, mert a buza ára a külföldön rohamosan emelkedik, tehát

az exportőrök az ország határain túl már elég magas árat érhetnek el és szükségvelen, hogy az eddigi nagy export-jutalmat fizesse nekik az állam.

Ezután az ülésen beszámoltak a kenyérárakról és közölték, hogy a bucuresti-i pékmesterek szindikátusa a kenyér árának felemelését, vagy a súlymennyiség leszállítását kérte.

Vasilescu, Bucuresti polgármestere, aki szintén résztvett az ülésen, indulatosan jelentette ki:

— Bucuresti főváros vezetősége semmiesetre sem járul hozzá a kenyérár emeléséhez, vagy a súlycsökkentéshez.

A bizottság tegnap még nem hozott határozatot, de a tagok között az az egyöntetű vélemény alakult ki, hogy a kenyér árát semmiesetre sem emelik fel.

Ezután foglalkoztak a hengermalom tulajdonosoknak azzal a kívánságával, hogy évenként és henger méterenként 4000 lei pausát összeget fizeszenek az eddigi 25 bani liszt-taksa helyett. Ezt a határozatot már legközelebb életbeléptetik.

Még a halott ellen is elrendelhető a csőd — az új törvénytervezet szerint

Drákó szigorúságu törvényjavaslat készült, amelynek tárgyalását legközelebb megkezdí a parlament törvényelőkészítő bizottsága. — Ha a részvénytársaság fizetéseképtelenné vált, meg kell kérnie a csődöt — visszaélés esetén a vezetőség letartóztatását kérheti a bizottság — Tömeggondnok helyett csődbiztos folytatja le a csődeljárást

Ugy a jogásztársadalmat, mint a jogkereső közönséget élénken foglalkoztatja az igazságügy miniszteriumban készült a kényszeregyezségről és a csődeljárásról szóló törvényjavaslat, amelyet — mint Bucurestiből jelentik — holnap átküldik a parlament törvényelőkészítő bizottságához és annak két albizottsága sürgősen letárgyalta a jövő hó közepén megnyíló parlament elé terjeszti. A törvénytervezeten már több mint egy év óta dolgoznak a miniszteriumban és annak első részét az Aradi Közlöny már hónapokkal ezelőtt ismertette. Az alább közölt részek a legutóbbi hetekben készülték és azok most kerülnek legelőször nyilvánosságra.

A tervezet megállapítja, hogy a csőd csak akkor rendelhető el, ha az adós kimondóttan a fizetéseképtelenség állapotába jut. Ezt a fizetéseképtelenségi állapotot az a tény is dokumentálja, ha a kereskedő bezárja az üzletét, vagy pedig ismeretlen helyre távozik és ez esetben hivatalból azonnal elrendelhető a csőd.

Érdekes, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően nemcsak az üzlet, vagy vállalat tulajdonosa, hanem annak vezetője ellen is el kell rendelni a csődöt az esetben, ha a cégtulajdonos nem szakember és mással vezetett üzletét.

Teljesen új a juklikaturában az alábbi szakasz is: Ha az adós meghalt de fizetéseképtelensége a halál beálltának pillanata előtt következett be, úgy

a halál után is elrendelhető a csőd és a hagyatéokra állanak fenn a csődszabályok.

Ha valamely perben a bíróság konstatálja, hogy az egyik peres fél kereskedő és fizetéseképtelenné vált, úgy azonnal átküldheti az iratokat az illetékes bírósághoz a csőd elrendelése végett.

Ha a csődeljárás alatt megállapítják, hogy az adós a hitelezői kárára szabálytalanságokat kö-

levőleg kívül áll a Népszövetségen — nem csatlakozik a gazdasági szankciókhoz, ez Olaszország részére föltétlenül előnyt jelent. A német árukot ebben az esetben Ausztrián át szállítandó Olaszországba.

Ami a pénzügyi szankciókat illeti, ezeknek kilátásait egy másik cikk lesz hivatva megvitatni.

Elbíra-e Olaszország a gazdasági szankciókat? — ez most a kérdés. Meg tud-e lenni azon nyersanyagok, élelmickek és készgyártmányok

vetett el, úgy a csődbiztos kérheti, hogy öt évre visszamenőleg semmisítsen meg a bíróság minden olyan jogügyletet, amely kárt okozott a hitelezőknek. Az is érdekes, hogy a csőd elrendelése után a csődtömeg továbbra is megmarad a csődbenjutott személy nevében, de a csődvagyont természetesen nem ő kezeli, hanem a megfelelő szervek.

A csődeljárás egyik legfontosabb szerve a csődbiztos (szindikus), akit az eddigi csődtömeggondnok helyett kreál az új törvény. A csődbiztos a csődeljárás ideje alatt közvisztviselőnek tekintik és a törvény 94. paragrafusában felsorolt jogokat élvezli, mert igen fontos működést fejt ki.

Részben megoszlik a munka közte és a delegált csődbíró között, tehát a csődbíró rendelkezési jogának egy része átmegy a csődbiztos hatáskörébe. Az aktívák felszámolása után a csődvagyonból megmaradt pénz és hasonló értékek az állami letéptéztárnál (Casa de Depuneri) helyezendők letéthe és ott maradnak mindaddig, amíg a hitelezők között egyenlő arányban felosztásra nem kerül.

Még ennél is szigorúbb eljárást tervez a törvényjavaslat a részvénytársaságok és a korlátlan felelősségű kereskedelmi társaságok csődügyeiben. A részvénytársaságokról teljesen külön rendelkezéseket vettek bele a törvénybe. Az egyik szakasz szerint a bíróság a letartóztatását kérheti a részvénytársaság igazgatóságának, a fel számolóknak és büntársaiknak az esetre.

Ha az ügyvitelben családi szándéokra következtethető ügyviteli szabálytalanságokat állapít meg.

Ha valamely részvénytársaság fizetéseképtelenné vált, annak adminisztrátora és a felügyelő-bizottság tagjai azonnal kötelesek a csődöt megkérni. A korlátlan felelősségű kereskedelmi társaságok

nelkül, amelyeket eddig a külföldtől kapott? A választ erre a kérdésre csak az idő adhatja meg. Mert hiszen ezeknél a szankcióknál egyik legfőbb tényező az idő: az a feltétel, hogy meddig tartanak. Abban az esetben pedig, ha a helyzet úgy alakul, hogy sokáig tartanak, akkor az európai horizontot elsötéttedes fenyegeti, mert ekkor könnyen szóba kerülhet az is, hogy a gazdaságiak mellett más szankciókat is alkalmazzanak.

(m. t.)

csődügyében a tagok ellen személy szerint is el kell rendelni a csődöt.

A törvényjavaslatnak ezek a legkiemelkedőbb pontjai és a többi rész adminisztratív természetű újításokat tartalmaz.

= **BESZÜNTETTÉK MŰKÖDÉSÜKET A CONSTANTAI ÁRUEXPORTŐRÖK.** Mint constantából jelentik, az ottani exportőrök ma reggel beszüntették működésüket és a hivatalos tőzsdén mindaddig nem kötnek üzletet, amíg a tőzsde elnöksége meg nem változtatja az új tőzsdéi szabályzatot. Az új szabályok miatt ugyanis az exportőrök és a tőzsde vezetősége között konfliktus keletkezett és ez az oka a szokatlan sztrájk-nak. A differenciák elintézése végett holnapra ülést hívott össze a tőzsde elnöksége.

= **Az exportált szeszes italok származási bizonyítványa.** A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli, hogy a kivitelre szánt borok és egyéb szeszes italok származási bizonyítványát az illető italok származási helye szerint illetékes mezőgazdasági kamara adja ki.

= **TIZ MILLIÓS VISSZAÉLÉS MIATT LETARTÓZTATTAK A BRAILAI VÁMFŐNÖKÖT.** Bucurestiből érkező jelentés szerint a brailai vámhivatalban nagy visszaélést fedeztek fel és emiatt Jonescu Petre vámfőnököt és Cotiu kereskedőt leartóztatták, mert a vizsgálóbíró megállapította, hogy tiz millió leiel károsították meg az államot. A pénzügyminiszterium megbízásából Luca főfelügyelő vezeti a vizsgálatot és úgy nyilatkozott, hogy két brailai export cég is több millióval megkárosította a kincstárt.

Nagy eredményei vannak az aradi adóprés szigorú működésének

Augusztusban óriási bevétele volt az államkincstárnak — Az inkasszó jóval felülmúlta az előző évi bevételeket — A látványossági adó azonban erősen lecsökkent

Lapunk vasárnapi számában közöltük Antonescu pénzügyminiszter nyilatkozatát, amely szerint ez év első felében, tehát áprilistól október 1-ig, 2 milliárd 200 millió leiel nagyobb bevétele volt a kincstárnak, mint az előző évben. Tudvalevőleg ez év augusztus elején rendkívül szigorú adóbehajtási eljárás kezdődött, amelynek Aradon is megfelelően nagy eredményei vannak.

Az Aradi Közlöny munkatársa tegnap a hivatalos feljegyzésekből megállapította, hogy ez év augusztusban és szeptemberben az alábbi összegű bevételei voltak az államkincstárnak:

Egyenes adóból augusztusban 13 millió 175 ezer lei, szeptemberben 7 millió 611 ezer lei, tehát augusztusban 50 százalékkal több, mint a múlt évben, — míg szeptemberben majdnem annyi, mint az előző esztendőben.

Közvetett adókból augusztusban 25 millió 840 ezer lei, amelyből a bélyeg és más jogilleték (szerződés, telekkönyvi bekebelezés, átírás stb.) 5 millió 184 ezer lei. Ugyanez a

tétel szeptemberben 26 millió 261 ezer lei, a miből a bélyeg- és jogilleték 5 millió 523 ezer lei.

A közvetett adóbevételek — a bélyeg- és jogilletékeken kívül — az alábbiak:

Vámokból augusztusban 3 millió 81 ezer lei, szeptemberben 2 millió 176 ezer lei. Augusztusban szeszes ital-adó 3 millió 115 ezer lei, szeptemberben 2 millió 160 ezer lei. Cukor és egyéb fogyasztási adó augusztusban 9 millió 639 ezer lei, szeptemberben 6 millió 552 ezer lei. Ipari forgalmi adó augusztusban 4 millió 730 ezer lei, szeptemberben 9 millió 714 ezer lei. Látványossági jegyadó augusztusban 90 ezer 153 lei, szeptemberben 134 ezer 396 lei. Az adicóális adók is ugyanilyen arányban emelkedtek. Például a vármegyei adicóális adóbevétele augusztusban 2 millió 392 ezer lei, szeptemberben egy millió 480 ezer lei. A városi és községi adicóális adóbevétele augusztusban 2 millió 670 ezer lei, szeptemberben egy millió 308 ezer lei.

Súlyos rendelet

a vendéglősök és korcsmárosok kötelező italkészletéről

A szeszmonopol vezérigazgatóságának ma kiadott rendelete szerint több vendéglő- és korcsmatulajdonos nem tartja be a szeszmonopollal szülő törvény 216. paragrafusának rendelkezéseit és nem tartják raktáron mindazokat az italokat, amelyeket italmérési engedélyük felsorol. Ezért a szeszmonopol igazgatósága a következőket rendeli el: 1. városi vendéglőknek, korcsmáknak, bodegáknak, valamint az italmérési engedéllyel rendelkező fűszerkereskedőknek állandó raktárt kell tartaniuk a szeszmonopol összes termékeiből, legkevesebb 5000 lei értékben, míg a falusi korcsmákban, vendéglőkben, stb. a raktáron tartott szeszes italok értékének legalább kétezer leit el kell érnie. 2. A vendéglőknek és bodegáknak az étlapon feltétlenül fel kell tüntetniük a szeszmonopol által forgalomba hozott italokat is. 3. Mindazoknak, akik italmérési engedéllyel rendelkeznek, kirakatukba ki kell tenniük a szeszmonopol termékeit. 4. Üzlethelyiségében látható helyen ki kell függeszteni azt a jegyzéket, amelyet a szeszmonopol elosztója juttat el hozzá és amely felsorolja a szeszmonopol termékeit, valamint ezek árait is. Mindazok ellen, akik a fenti rendelkezéseknek nem tesznek eleget, a legszigorúbban járnak el és a szeszmonopol vezérigazgatósága megszünteti italmérési engedélyüket. A vendéglősök és korcsmárosok körében a szeszmonopolnak ezt a rendelkezését visszatetszéssel fogadták, mert arra kényszerítik őket, hogy a forgalom visszaesése idején is ötezer, illetve kétezer leit immobilizálva tartsanak.

= **A Banca Nationalához helyezték át a kompenzációs hivatalát.** Bucurestiből jelentik, hogy a kompenzációs hivatalt a Banca Nationala igazgatóságához helyezték át és már hozzáfogtak az új rendszer bevezető munkálataihoz. Sürgősen beszerzik az adatokat annak megállapítása céljából, hogy a kompenzációs rendszer milyen kihatással van a külföldi államokkal kötött fizetési és kereskedelmi egyezményekre.

= **Nagy összeggel fizetéseket kért egy tőzsdeügynök.** A fővárosban nagy feltűnést kelt, hogy Badarau Teodor bejegyzett tőzsdeügynök, aki üzletfeleinek teljes bizalmát élvezte, fizetése képtelenségét jelentette. Passzívája 12 millió lei. A fizetése képtelen ügynök kijelentette a tőzsde vezetősége előtt, hogy spekulációk következtében zaporodott fel ilyen nagy összegre a passzívája.

A REKLAMÉLET az egyetlen magyar reklámszaklap. Előfizetési ára: egy évre 400 lei, félévre 220 lei. Kiadóhivatal: Budapest, V., Lipót-körút 9.

= **ANGLIABAN KEDVEZŐNEK LATJÁN A VILÁG GAZDASÁGI HELYZETÉT.** Bucurestiből származó jelentés szerint oda az a hír érkezett Londonból, hogy a nemzetközi helyzete tegnap óta kedvezőbbnek látják, mint amilyen néhány nappal azelőtt volt. Ezt az optimisztikus hangulatot a londoni és a newyorki tőzsdék is visszatükröztetik, mert mindkét tőzsdén megélenkült a forgalom és a legtöbben hossza spekulálnak.

= **Beszűntetik a németországi export-prémiumot.** Mint Bucurestiből jelentik, az exportőrök szindikátusának vezetősége úgy nyilatkozott, hogy tudomása szerint a Banca Nationala legközelebb beszünteti a Németországba irányuló áru-áruexportért fennálló prémiumokat, tehát az ez utáni árukivitelért semmiféle jutalmat sem folyósít a jegybank. Ezt a hírt azonban illetékes helyen még nem erősítették meg.

= **Visszaélések a behozatali engedélyekkel.** Bucurestiből jelentik: Costinescu dr. kereskedelmi miniszter újabb visszaélési ügyben indított vizsgálatot. Megállapította, hogy több cég behozatali engedélyt kapott anélkül, hogy arra jogiük lett volna. Állami intézmények részére rendelkeztek meg nagyobb mennyiségű árut és mint-hogy az intézményeknek erre szükségük nem volt, az árut átadták a szóbanforgó cégeknek. Most abban az irányban folytatják a vizsgálatot, hogy kik voltak azok a tisztviselők, akik a csalásokat elkövették.

Százéves aradkörnyéki evangélikus templom

Építésének emlékére nagy egyházi ünnepségek lesznek vasárnap Sannicolaul-Maren

Sannicolaul-Mare községben, a falu legszébb részén áll egy régi templom, az evangélikus egyház temploma, amely fehér falaival, sok vihart látott patinás tornyával egy század óta tekint szét a vidéken. A templomkert fái öles törzsükkel, mélybe ágazó gyökereikkel, erősen kapaszkodnak az anyaföldre, keményen állva s dacolnak az idők mostohaságával, éppen úgy, mint az a maroknyi hívő, akik nagy és nehéz áldozatok árán igyekeznek megőrizni hitüket, vallásukat, nyelvüket és a templom mögötti temetőkerthben nyugvó ősök örökét.

A sannicolaul-mare-i evangélikus templom, mely három generáció születésének és elindulásának emlékét őrzi, **vasárnap, 13-án tölti be százados évfordulóját.** Az öreg templom, mely masszív falaival, boltozatos kapujával, megszentelt oltárával még jóegynéhány század terhet kibíratja, olyan, mint egy szimbólum a falu felett, mely a hit erősségét, a vallás bástyájának rendíthetetlenességét és az építő, tiszta szándéku szeretet maradandóságát hirdeti az embereknek.

Az öreg templom 1835-ben épült gróf Nákó Árpád jóvoltából, aki több ezer holdas birtokára az ország távolabbi részéből hozatott béreseket, gazdatiszteket és kézműveseket. A birtokkezelők és a nagyszámu munkások gyökeret vertek a faluban. Ekkor gróf Nákó Árpád, aki messze földön híres volt jóságáról s aki minden magyar ügyért tudott áldozatot hozni, elhatározta, hogy templomot építtet az evangélikus híveknek. A templom rövid idő alatt fel is épült és a hívek legnagyobb öröme a bőkezű gróf paplakást, iskolát és tanítói lakást is építtetett a templom közelébe. Az egyház szervezése is megtörtént s mivel mindig több és több evangélikus hívő telepedett meg a faluban, rö-

vid idő alatt anya-egyházat alapítottak Sannicolaul-Mare községben.

A sannicolaul-mare-i templomünnepség megszervezésébe bekapcsolódik az aradi és banati egyházmegye, az egyházkerület elnöksége és az esperesség összes papjai. Vasárnap délelőtt indulnak el autón Aradról Frinț Lajos evangélikus püspök, Purgly László egyházfelügyelő, Korom Erzsébet hittanárnő, dr. Palágyi Jenő dr., Abaffy Aurél és Guld Emil.

A vendégek tiszteletére Sannicolaul-Mare egyházi vezetői és a polgári lakosság ünnepélyes fogadtatást készítenek elő. Ezután ünnepi istentiszteletet celebrál Argay György timisoarai esperes. Az istentisztelet befejezése után diszkozyvülés lesz délben pedig diszbed a vendégek tiszteletére.

Délután fél 6 órakor vallási ünnepség lesz, melynek programját nagy gonddal állították össze. Megnyitó beszédet tart Argay esperes, utána Korom Erzsébet előadása következik, melynek címe: **A nő feladata az egyházon belül.** Énekszámok és zene-szólók fejezik be az evangélikus templom 100 esztendősi jubileumi ünnepségét.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Egy hóra „ 70.—
Negyedévre „ 210.—
Félévre „ 420.—
Egy évre „ 840.—
Külföldre havonta 50.— Lei, jel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele Ferdinand 4. Telefon: 151.
Fiókkiadóhivatal Bul. Regina Maria 10.

SPORT KÖZLÖNY

Az AMEFA—Juventus-mérkőzés áll az érdeklődés középpontjában

— A vasárnapi futballprogram bíróküldése —

A vasárnapi futballmüsort kétségkívül legjelentősebb eseménye a bucaresti-i Juventus vendégjátéka, amely a nagy formába lendült AMEFA ellen veszi fel a küzdelmet. A nagy érdeklődéssel várt mérkőzésen kívül négy elsőosztályú bajnoki meccs, ugyiszintén négy másodosztályú mérkőzés, valamint szövetségi díj és ifjúsági bajnoki forduló egészíti ki a programot, amelynek bíródelegálását alább adjuk:

Gloria-pálya: 8.00 óra: Astra ifj.—Fortuna ifj., bíró Oprita, határbírók Marienut és Ardelean Dionisie, 10.00 óra: SGA II.—Transilvania II., bíró Ciorogariu, határbírók Musca és Iercosan, 14.00 óra: Hakoah—Unirea, bíró Burdan, határbírók Auer és Oprita, 15.45 óra: Juventus—AMEFA, bíró Morar Teofil dr., határbírók Macean és Pfeiffer.

Tricolor-pálya: 8.00 óra: Transilvania ifj.—Tricolor ifj., bíró Chiral, határbírók Vagailau és Demsea, 9.45 óra: Sparta ifj.—Gloria ifj., bíró Goicea, határbírók Ciosescu és Kirschner, 14.00 óra: Tricolor—USA, bíró Kalmár, határbírók Höhn és Pálinkás, 16.00 óra: Transilvania—Olimpia-PTT, bíró Vecsernyés, határbírók Procopie és Morócz.

CAA-pálya: 8.00 óra: CAÄ ifj.—Intelegerea ifj., bíró Oravetz, határbírók Neteđa és Lutai, 9.45 óra: CAA—Juventus, bíró Marita, határbírók Adamovici és Karlich, 13.00 óra: CAA H.—Intelegerea II., bíró Sasu, határbírók Kradigathy és dr. Simon.

AMEFA-pálya: 9.00 óra: AMEFA ifj.—Hakoah ifj., bíró Vostinar, határbírók Gombos és Milancovici, 10.45 óra: Fortuna—Slavia, bíró Czégka, határbírók Ujj és Mikó.

Juventus-pálya: 14.00 óra: Juventus ifj.—SGA ifj., bíró Munteanu, 16.00 óra: Juventus II.—Gloria II., bíró Ardelean Ioan.

Banatul-pálya: 16.00 óra: Crisana—Banatul, bíró Gencsy, határbíró Ujj.

Titamus-pálya: 16.15 óra: Patra—Titamus, bíró Polareczky, határbíró Mágori.

Concordia-pálya: 15.00 óra: Concordia—Astra, bíró Gábor.

Olimpia-PTT-pálya: 10.30 óra: Tricolor II.—Olimpia-PTT II., bíró Darázs, határbírók Dudas és Mera.

Transilvania-pálya: 10.00 óra: Crisana ifj.—Unirea ifj., bíró Schneider.

Újra sorsollák a nemzeti bajnokság hátralevő meccseit

A nemzeti bajnokság bizottsága ismét megváltoztatta a nemzeti bajnokság sorsolását. A megváltozott sorsolás, amely remélhetőleg ezuttal már végleges, a következő:

Október 20.: Unirea-Tricolor—CAO, Juventus—Gloria, AMEFA—Venus, Universitatea—Crisana, Ripensia—Romania, **Október 26.:** Venus—Unirea-Tricolor, **Október 27.:** AMEFA—Chinezul, Universitatea—CFR, Crisana—Romania, Ripensia—CAO, **November 3.:** Romania—AMEFA, Chinezul—Gloria, **November 9.:** Venus—Juventus, **November 10.:** CFR—AMEFA, Gloria—Unirea-Tricolor, Romania—CAO, Crisana—Ripensia, Chinezul—Universitatea, **November 16.:** Unirea-Tricolor—Juventus, **November 17.:** CFR—Chinezul, Gloria—Ripensia, Romania—Venus, Crisana—AMEFA, **November 23.:** Unirea-Tricolor—CFR, **November 24.:** Venus—Crisana, AMEFA—Universitatea, CAO—Chinezul, Ripensia—Juventus, **December 1.:** CAO—CFR. Az előálló csapatok a pályaválasztók.

O Szombaton rendezik az Intelegerea szüreti mulatságát. Tévesen közöltük tegnap, hogy a gradistei Intelegerea vasárnap rendez szüreti mulatságát és most helyesbitjük olyképpen, hogy a nagy érdeklődéssel várt szüreti mulatság szombaton, október 12-ikén este kerül lebonyolításra a városligeti lövölde helyiségében.

A legolcsóbban és a legkényelmesebben a **SERVICIUL MARITIM ROMAN S. M. R.** hajóival utazhat

Palesztinába és Egyiptomba.

valamint Török és Görögországba. Szakszerű utitanács és információs osztály.

Látogatási utazás-rendezés.

Információk céljából forduljon a S. M. R. képviseletéhez: 461

Künstler

Utazási és vízumiroda Arad, Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

Újabb országos bajnokságot nyert Somogyi Klári

Bucurestiből jelentik: Az országos teniszbajnokságok során Somogyi Klári Schmidttel megnyerte a vegyes páros versenyt. Az elődöntőben a bajnok-pár a Poulieffné—Poulieff kettős ellen 6:2, 6:4 arányban győzött, míg a döntőben a Roncea—Réti-duó ellen 7:5, 7:5 arányban győztek Somogyiék. A férfi egyes döntőjét Schmidt és Pusztay ma bonyolítják le.

O Előre fizetendő a fix költség. A nemzeti bajnoki mérkőzéseknél megállapított fix járuléka, az ugynevezett „barem” körül rendkívül sok volt a baj, mert a rendező egyesületek nem minden esetben fizették ki maradéktalanul az összeget. A Biroul Federal legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a járulékot legkésőbb a mérkőzés felidejében ki kell fizetni, ellenkező esetben a rendező egyesületre hárul mindennemű esetleges anyagi felelősség.

O Az osztrák Artens és az olasz De Stefanij Délamerikába hajózik, ahol résztvesznek a Buenos Airesben lebonyolításra kerülő dél-amerikai teniszbajnokságokon.

O Rájár a rud az olasz egyesületekre. A játékosok egyrésze visszazökk Délamerikába, másrésze pedig elutazik — Abessziniába. A Triestina három játékosa is Keletafrikába utazott — meccselni.

O Amerika marathoni bajnokságát Paul Dengis nyerte 2 óra 38 perc 24 másodperces kitünő idővel.

O Ujpest—Austria mérkőzés — Portugáliában. A portugáliai Portóban karácsonykor az Ujpest és a bécsi Austria csapatai játszanak bemutatómérkőzést egymás ellen.

O Két mérkőzést játszik az angol válogatott a kontinensen a jövő évben, még pedig Párisban és Bécsben.

Módszerbemutató előadás

Éghy Gyhssánál

Szombaton okt. 12-én délután 7 órakor minden beléptidij és kötelezettség nélkül módszerbemutató előadást tart saját termében (Bul. Regina Maria 24.) Éghy Gyhssa haladó növendékeivel, 4 éves gyermek tornától az akrobatika és művészi táncig, melyen minden érdeklődőt szívesen lát. — Vasárnap, 13-án ugyanezen műsorral Timisoarán fiókiskolájának megnyitóján mutatja be metódusát Éghy Gyhssa.

„OLLA”
a világmárka!
Egészsége érdekében óvakodjon silány utánszaktól. Követeljen kimondottan eredeti „OLLA”-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség.

1164

Az új sajtótörvény végleges formája

Kik lehetnek tagjai az újságírókamaráknak?

Bucurestiből jelentik: Benteiu Aurelian igazságügyi alminiszter az utóbbi napokban alaposan áttanulmányozta az újságírótvényt, amelyet végleges formába öntött. A törvénytervezet nyolc tartományi kamarai szervezetben tömöríti az újságírókat. Valamennyi szervezet a Bucurestiben székelő újságírótanács adminisztratív és fegyelmi hatásköre alá tartozik. A javaslat újságíróknak tekinti mind azokat, akik napilapok vagy folyóiratok szerkesztőségében írásos szerződés alapján tényleges újságírói tevékenységet fejtenek ki. A szervezet tagja csak az lehet, aki nagykorú, katonai kötelezettségének eleget tett, büntetlen előéletű és érettségivel vagy főiskolai végzettséggel rendelkezik. A törvény az újságírókat három csoportba osztja. 1. A véglegesített újságírók. Ide tartoznak a főszerkesztők, a szerkesztők és a riporterek. 2. A minősítettek (asimilati) vagyis a tudósítók, rajzoló, fotoreporterek és korrektorok. 3. A gyakornokok, akik az újságírói pályán még nem töltötték be a három évet.

A törvényjavaslatnak egy másik intézkedése szerint, akik újságíróknak adják ki magukat és erre semmi jogcímkük nincs, hat hónaptól egy évig terjedő börtönbüntetéssel sújtathatók.

Fővárosi sajtókörökben biztosra veszik, hogy a kormány mielőtt a javaslatot benyújtaná a parlamenthez, előzőleg kikéri a sajtószervezetek véleményét.

Kozma Hugó jutalomjátéka

vasárnap az Iparos Kulturházban

Aradváros művészetszerető közönsége élénk érdeklődéssel tekint Kozma Hugó jutalomjátéka elé, amelyet vasárnap tartanak meg az Iparos Otthon nagytermében. Molnár Ferenc két ragyogó szindarabját, a „Marsall”-t és a „Menyegző”-t játssza a művésztén. A kitünő Kozma Hugón kívül még fellépnek Megyesi Magda, Gömöri Emma, Felhő Ervin, Inke Rezső, Jávor Alfréd és az aradi színészek legkiválóbbjai. Molnár Ferenc két darabján kívül még elsőrangú jelenetek, kabarédarabok szórakoztatják a minden bizonnyal nagy számban megjelenő közönséget, mely ezen az előadáson tanujelét adja annak, hogy Kozma Hugót a színtársulatnak mindenkor kiváló játéka és kedvelt színészét mennyire szereti és értékeli.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvénytudományi jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordítóirodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

Polgári per lett a 121.000 leies Discom-lopásból

A felmentett fizizviselő kijelentette, hogy nem köteles a kárt viselni

Egy két évvel ezelőtt történt nagyszabású, reitélyes lopás epilógusa került ma az aradi törvényszék elé. Két évvel ezelőtt, 1933. októberében történt, hogy a Discom egyik autójáról ismeretlen tettesek elloptak egy 121.634 leit tartalmazó aktatáskát. A nyomozás folyamán az a gyanu merült fel, hogy a tettes nem más, mint a cég egyik hivatalnok, Draskovits Ferenc, aki a Discom számára inkasszált. Draskovits bíróság elé került, az aradi törvényszék elítélte, a timisoarai tábla azonban felmentő ítéletet hozott. A bünygy ezzel befejezést nyert, azonban a Discom most már polgári uton igyekezett kárát fedezni. A pénz eltűnése után Draskovits nyilatkozatot adott, amelyben elismerte, hogy köteles az ellopott összeget megtéríteni és ennek alapján a Discom polgári pert indított volt hivatalnoka ellen 121.634 lei erejéig.

Az aradi törvényszék második szekciója ma tárgyalta a pert. Draskovitsék beadvánnyal fordultak a törvényszékhez és kijelentették, hogy az összeget nem kötelesek kifizetni. A volt hivatalnok leszögezte, hogy nyomban a pénz eltűnése után valósággal kikényszerítették tőle a nyilatkozatot, amelyben elvállalta az összeg visszatérítésének kötelezettségét, azonban a timisoarai tábla felmentő ítéletében megállapította, hogy nem követelt el semmiféle

büncselekményt. A Discom hibája — jelenti ki a beadvány — hogy nem kötött biztosítást ilyen esetre és ezért érte kár. *Nem érzi hibásnak magát és megtagadja a fizetést.* A mai tárgyaláson megállapítást nyert, hogy a volt hivatalnok helyett tévedésből apját idézték be és ezért a törvényszék október 30-ikára halasztotta a tárgyalást.

KÖNYVEK

Henry Holt: A „Farkas“. Az ellentéték hullámszerű mozgását találja az olvasó ebben a könyvben. Az előkelő montecarlói élet ragyogása és az alvilág sötétsége peregnék izgalmas váltakozásban. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Atheneum-sorozatok teljes jegyzékét.

Vicki Baum: „Keddtől szombatig.“ Öt lázas nap történetét beszéli el Vicki Baum elbűvölően finom regénye, a „Keddtől szombatig“. Öt napig, keddtől szombatig tart a gyámoltalan fehérbőrű kis Evelyn kalandja, mely elragadja őt szelid, okos férje, síró, maszatos gyermekei mellől a „másik“ életbe, amelyet oly sokan szeretnének csupa nagybetűvel írni. A regény az Atheneum kétpengős sorozatának egyik legújabb kötete. Egyenként 300—400 lap egészvászonkötésben, szép kiállításban, 66 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Atheneum-sorozatok teljes jegyzékét.

J. KREBSZ 1917 **Oszi és téli ruhákat, kabátokat** legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít. **Telep: Bul. Reg. Ferd. 51. — Üzlet: Str. Eminescu 1**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szög csupán** — szó 2 lei. —

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel** az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. — **Telef.: 151**

LEVELEZÉS.

„Pipacs“ jelígre levél van a fiókiadóban, kérem átvenni.

„Kellemes esték“ jelígre levél van, kérem a fiókiadóban átvenni.

„Eritrea“ jelígre levél van a fiókiadóban.

„Fehér holló“-nak levele van a fiókiadóban, kérem átvenni.

„Ezer közül egy“ jelígre levél van „Kacag“ szemek“ jelígtől. 5730

ALKALMAZÁS.

Bejáró takarítónőt délelőttre keresek. Cim: Weisz, Calea Radnei 18—20.

Házvezetőnőnek keresek 30 év körüli csinos nőt, ki minden házimunkát vállal. Ajánlatokat „Magános férfi“ jelígre a kiadóhivatalba kérek. 5670

Kezdő, jó kézírású, román-magyar, esetleg német gépirni tudó kisasszonyt keresünk. Ajánlat: „Gépirás“ jelígre a kiadóba. 5733

PERFEKT szobaleány 15-re felvétetik. Holländer Miksa, Str. Cloșca 7. 5734

LAKÁS.

2 és 3 vagy 5 szobás erkélyes és modern lakás nov. 1-re kiadó. Str. Eminescu 30. 5729

MODERN 2 szobás lakást keresek. Kis magánház előnyben. Cim: a kiadóba kérek. 5726

Csinosan butorozott különbejárta szoba azonnalra kiadó a Piata A. lanou közelében. Cim a kiadóban. 5735

3 szoba, elő- és fürdőszobával 1 emeleten azonnalra, ugyanaz időszínten novemberre kiadó. Str. Căbuc 1. 5605

VEITFL ES ELADAS

Szűzlelő bunda, kifogástalan, szalagminta, gyönyörű ebédli és háló, porcellán-szervizek, 3x4 1/2 hazai perzsa ebédli-szönyeg, ezüst dísz tárgyak, porcellánok, varrógép és különböző antik butorok alkalmi áron eladók. „ANTIC“ b. zománccfényű üzlet Str. Brancovici 3.

Modern, új kaukázusi díő háőszobák eladók. Calea Saguna 92.

4 drb. használt transport hordó olcsón eladó. Cim: P. Avram Iancu No. 14. 5727

VESZEK könyveket bármely nyelven és bármely mennyiségben, készpénzzel fizetek. Cimeket a kiadóba „Antixariu“.

10—20 család méhecskét kaptárban veszek. Mayer János, Ch sineu-Cris. 5732

Porszívó gép (pr.ma), keleti perzsa szönyegek és egy rövid zongora megvásárlásból sürgősen eladó. Comissio, Dacla kávéház mellett.

KULÖNFÉLÉK.

Elveszett csülörtök este a korzó prefektura felelő otalán, a város házáti a Duca-uccaig terjedő részen egy fekete női retikül. A megtaláló a benne lévő pénzt megtarthatja, de a retikült a benne lévő kulcsokkal zsebkendővel és puderdobozzal együtt sziveskedjen külön jutalom ellenében eljuttatni az Aradi Közlöny kiadóhivatalába.

NYILTER.

E rovat alatt közlhetők nem vállalunk felelősséget

Székely Lászlóné szül. Kaufmann Terézia leánya, Székely László veje, valamint Lacika unokája, testvére özv. Freund Zsigmondné és az összes rokonság fájó szívvel tudatják

özv. Kaufmann Jakabné
szül. Pollák Róának

74-ik életévében Ghiorcon, e hó 10-én történt csendes elhunytát.

A megboldogult hült teteme 1935. október hó 11-én, pénteken délután 4 órakor az aradi izr. sírkert halottasházából fog örök nyugalomra helyeztetni.

Aldott legyen emlékezet!

(Minden külön értesítés helyett.)

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, OKTÓBER 11.

Bucuresti 1: Gramofon 1.53: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Rádiózene. Kar. MaLart: A remete csemettyűje. Karel: kis állatok parádéja, Leoncavallo: Zaza Morena: Egyveleg Mozart: Török induló. 7.20: Rádiózenekar 8.15: Gramofon. 9.15: Istenek alkonya. Wagner zenedrámája Gramofonon. 11.45: Hírek külföldre. — Budapest I 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 11.20: Időszéri apróságok. (Felolvasás.) 11.45: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) 1: Déli harangszó. 1.05—2.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 2.40—3.40: Sereghy Elemérné énekel (zongorakísérettel.) 5.10: A rádió diáktévéje. 6: Beteg falu, beteg város. 6.30: Cigányzenekar. 7: Gyorsirótanfolyam. 7.25: Sportközlemények 7.40: Ifi. Eitler István fuvalázik 8: Több közgazdasági tudást. 8.30: Kondor Leó és Polgár Tibor kézzongorás jazz-műsora 11.15: Hanglemezek 11.40: Grondys Ludwig holland egyetemi tanár németnyelvű előadása — Budapest II. 7.05—7.45: Cigányzenekar. 7.50—8.30: Hanglemez. 9.10—10.40: 2. honvédevalogezred zenekara — Bécs 8.25: Gramofon. 1: Rádiózenekar 2.10: Rádiózenekar 3: Verdi: Trubadur című operájának fináléi gramofonon 5.15: Gramofon. 6.30: Hegedű- és zongoraszó. 8.25: „Cár és ács“ Lortzing vígoperája. Közvetítés az állami operaházból 11.35: Jazz. — Belgrad, 12: Rádiózenekar 1: Katonazene. 5: Alexandre Slatin gondolkázik. 7: Jazz. 8: Gramofon 9: Zágráb. 10.20: Rádiózenekar. 11.20: Gramofon. — Pozsony. 11.15: Gramofon. 1.15: Gramofon. 6.10: Gramofon. 7.40: Gramofon 9.05: Szimfonikus hangverseny. 11.45: Gramofon — Deutschlandsender. 7.10: Torna. 7.30: Szórakoztató zene. 1: Fuvószena Brémából 3: Könnyű zene. 5: Szórakoztató zene. 8: Népzene.

9.55: Kamarazene. 12: Kamarazene. — Lipse. 7.30: Reggeli zene Danzigből. 1: szórakoztató zene 6: Délutáni hangverseny 9.15: Draeseke: II szimfónia F-dur. 9.55: „Nincs szebb, mint a lakodalom“ Zenés egybeállítás. 11.20: Orgonahangverseny.

SZOMBAT, OKTÓBER 12.

Bucuresti. 13.05: Rádiózenekar 15.53: Rádiózenekar 2.40: Rádiózenekar. 6: Katonazene. 7.20: Kamarazene 8.15: Gramofon. 9: Jazz. 10.45: Voivica Ang heli énekel. 11: Éttermi zene. 11.45: Hírek külföldre. — Budapest I 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek 11.20: Alakok a falumból (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Berki István és cigányzenekara. Közben: 13.30: Hírek 2.30—3.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek 5.10: Bátor Irén meséje. 5.45: Hírek. 6: Közvetítés a Magyar Állami Bortücsök budafoki telepéről. 6.40: Munkásdialektelek hangversenye. 7.45: Milyen zavarszűrőkkel védekezhetünk erősáramú rádiózavarok ellen? Ötves Béla előadása. 8.15: Virány László szalonzenekara 8.50: Egy örbe este 25 évvel ezelőtt (Kabaré) Konferál: Nagy Endre. 10.50: Innen-onnan. — Udonságok. időszériések hangrevüje. 11.30: Hírek. 11.50: Cigányzenekar műzikál. Éjjel! 0.05: Hírek. — Budapest II. 7.50—8.10: Virány László szalonzenekara 8.20—8.50: Mezőgazdasági félóra. 9.35: Hírek. 10—11.15: Hanglemezek — Belgrad. 13: Rádiózenekar. 2.13 Gramofon 5.20: Jazz 7.30: Énekek. 8: Gramofon 9: Tarka műsor. 11.20: Éttermi zene. 12: Tánclemezek — Berlin. 7.10: Torna 7.30: Reggeli hangverseny Breslauból 13: Tarka hangverseny Stuttgartból 3.15: Tegnap és mai táncmelódia 8: Kamarazene. 9: Hírek. 11.30—2: Tarka zene. — Pozsony. 7.15: Prága 10.50: Hírek. 13.15: Gramofon. 13.35: M. Ostrava 4: Prága 6.25: Gramofon. 6.40: Magyar közvetítés. 7.40: Gramofon 9: Csárdáskirálynő. Kálmán Imre operettje 11.30: Kassa.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL“.